

Gorenjski Glas

ČETRTEK, 24. DECEMBRA 2020

LETO LXXIII, ŠT. 103, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Božič drugačen, vendar enkrat

Jutrišnji božič in sobotni dan samostojnosti in enotnosti bosta minila brez polnočnic, brez običajnih slovesnosti, vendar to ni razlog, da ju ne bi praznovali radostno, spoštljivo in optimistično.

JOŽE KOŠNJEK

Božič je namreč že sam po sebi enkrat. V vojnah je samo na božični večer in na božični dan utihnilo orožje in se smrtni sovražniki na frontnih črtah niso gledali skozi puškine cevi. Ljudje, ki jih je usoda pognala v svet, so hrepenele, da bi bili znova doma vsaj na božični večer in bi doma poslušali Sveto noč. Slovenski glasbeni velikan Slavko Avsenik na sveti večer ni nikdar nastopal, ampak je bil vedno pri polnočnici v domači cerkvi ...

Letos bomo za božične praznike zaradi epidemioloških razmer doma. Ne jemimo se zaradi tega. To je priložnost, da sorodnikom in prijateljem sami, tako kot pred elektronsko dobo, napišemo voščilnice ali jih vsaj pokličemo in vprašamo, kako so in ali morda potrebujejo pomoč. Spomnimo se bolnih, osamljenih, nesrečnih. Morda so takšni tudi v naši okolici, pa jih še opazili nismo. Naša pozornost jih bo osrečila. Slovenci smo dobri ljudje. Mar ni dokaz za to »božična zgodba« iz Rakitovca pri Kopru,

ko so domačini v začetku tedna nesebično pomagali begunkin, ki je, skrita v gozdu, rodila otroka ...

Veselim se dneva samostojnosti in enotnosti. Je največji praznik naše države, ki je samo naša in spoštovanja vredna, ne glede na to, kako kdo gleda na njene upravljavce. Njen bližnji praznik je priložnost, da se po zgledu nekdanjega ameriškega predsednika Johna F. Kennedyja tudi mi vprašamo, koliko lahko sami storimo za svojo državo, in ne le, kaj naj naredi država za nas.

Božično praznovanje zaznamujejo tudi jaslice. Na sliki (z leve proti desni): Ažbe, Filip in Nace Pavlin si ogledujejo jaslice na Glavnem trgu v Kamniku. / Foto: Gorazd Kavčič

Od včeraj množično testiranje tudi v Kranju

Po državi vlada veliko zanimanje za testiranje s hitrimi antigenskimimi testi. Včeraj se je začelo tudi v Kranju na Slovenskem trgu.

► 2. stran

Priloga: **CERKLJE**
POD KRVAVCEM

Aktualne novice
o koronavirusu na
www.gorenjskiglas.si

NOVO! Prvi in največji **Miele razstaveni prostor** na Gorenjskem, s celovito ponudbo aparatov Miele.

VAREN NAKUP!

Za vse informacije in naročila smo vam na voljo na:
etis.kranj@etis.si ali na **04/235 50 50**

Ljubljanska c. 30, Kranj | www.etis.si

ETIS 30 LET

Obtoženi trojnega umora ni priznal

Peter Gaspeti ta teden na sodišču ni priznal krivde za junijske umore treh sorodnikov v Škocjanu pri Domžalah, starih od 51 do 81 let.

► 10. stran

Želimo vam vesel Božič in ponosno praznovanje
Dneva samostojnosti in enotnosti.

Uredništvo Gorenjskega glasa

GORENJSKA

Knjižnico bodo posodobili

Občina Kamnik je pripravila idejni projekt za preureditev Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik. Cilj prenove je nova razporeditev programov in prostorov knjižnice, stroški pa so ocenjeni na 1,6 milijona evrov.

GG+

Po epidemiji bomo vsi drugačni

Na vsakem izmed nas je, da se odloči, ali bo v tej preizkušnji postajal boljši ali pa bo dovolil, da v njem prevladajo razdiralne sile. Tudi Cerkev bo iz tega obdobja prišla drugačna, pravi ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore.

GG+

Z aplavzom potrjena osamosvojitev

Decembra 1990 je bila na plebiscitu sprejeta odločitev o samostojni in neodvisni Sloveniji. Kako se teh dogodkov spominja ugledni pravnik prof. dr. Peter Jamšek, ki je pomembno sodeloval v teh procesih?

ZANIMIVOSTI

Komendske jaslice v Vatikanu

Na mednarodni razstavi jaslic v Vatikanu sodeluje tudi rezbar Andrej Gašperlin iz Most pri Komeni. Njegove jaslice sestavljajo lesene figurice v velikosti okoli trideset centimetrov.

VREME

Danes bo oblačno. Jutri bo oblačno s padavinami, ki bodo do večera postopoma ponehale. V soboto bo precej jasno.

5/3 °C

jutri: oblačno s padavinami

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Miklavžev čudež in leto 2020

Pri mojih 68 letih se mi je v petek, na Miklavžev večer zgodilo nekaj zanimivega, iskreno povedano čudežnega. Rada imam opero in še raje balet. V SNG opera in balet Ljubljana si vsako leto ogledam kar nekaj predstav. Vstopnice za predstave kupujem šele pol ure pred začetkom predstave; najpogosteje po 19. uri za predstave, ki se začno ob pol osmih zvečer. Ne kupujem vstopnice za sedež, ampak vstopnico za stojišče. Cena zanj je 5 evrov. Stojišče je prostor nad balkoni. Za zadnjo vrsto sedežev je neke vrste visoka gred – nanjo se lahko nasloniš, da razbremeniš hrbtenico. V spodnjem delu pa je prečni drog, podobno kot pri »šanku«, da nanj nasloniš nogo. Z izmenjavanjem noge na drogu si razbremenjuješ hrbtne mišice in tako lahko z lahkoto stoje gledaš predstavo. Nisem še doživela, da ne bi našla prostora ob tem pomagalu. Pogled na oder je super; vidiš celotno dogajanje in vse vstopne v predstavo, tako z leve kot desne strani odra. Za obisk baleta ali opere na stojišču moraš imeti udobno obutev in obleko kot »čebula«; da si med predstavo lahko slečeš jakno, jopico, saj je toplota pod streho dvorane precej višja kot v parterju. Leto 2020 se je lepo začelo; rada imam igro števil. Letos si lahko poslal naslednje sporočilo: danes 20. 2. 2020 te ob 20.20 vabim na pečen kostanj. Leto s to zanimivo letnico pa se je slabo nadaljevalo – jeseni v Operi že niso več prodajali vstopnic za stojišča. Ljudski pregovor, da je vsaka stvar za nekaj dobra, se je letos večkrat potrdil. V časopisu Večer sem zasledila obvestilo SNG Maribor, da se na njihovem kanalu na Youtubu lahko ogleda baletno prestavo Kekec 4., 5. in 6. decembra ob 17. uri. Nisem mogla verjeti svojim očem. No, pa sem prišla do Miklavževega čudeža – v petek, 4. decembra, sem malo pred peto uro odprla Youtube, vtipkala SNG Maribor in napoved predstave je bila tam. Točno ob 17.00 se je začelo dogajati in pokazal se je oder za predstavo baleta Kekec. Okence sem povečala, tako da je bila slika čez cel ekran mojega prenosnega računalnika. Vzdihovala sem zaradi prijetne glasbe, odlične koreografije in pristrčne scene. Predvsem pa zato, ker kar nisem mogla verjeti, da je vse to mogoče in da lahko od doma gledam to, kar sem res že zelo pogrešala. Ko stojiš na stojišču operne hiše, pogosto vidiš v dvorani veliko praznih sedežev. Pa ne gre za to, da ljudje ne bi šli poslušat opere ali si ogledat baleta. O, ja, bi, samo je cena ogleda marsikomu nedosegljiva, poleg tega ni možno kupiti neprodane vstopnice s popustom. Čudno leto 2020 je otrokom prineslo šolo domov. Za šolo na daljavo potrebujejo računalnike, ki jih znajo uporabljati bolj kot mi, starejši. Tudi v tem najdemo nekaj dobrega – naj vam otroci, vnuki pomagajo, posodijo računalnik, odprejo Youtube in že si lahko prinesete tudi gledališče domov. Leto 2020 si bomo zapomnili tudi po tem, da smo morali zaživeti v družinskih mehurčkih. Ni pa ovir, da v svoj mehurček v prazničnih dneh decembra ne bi spustili čudeža, ki vam ga lahko pričara ogled predstave na računalniku.

Navdihujočo zgodbo o čudežih je z nami delila **Majda Dora Božič**. Naj se tudi vam za božič uresniči kakšna skrita želja. Če se vam bo, jo zapišite in delite z nami tako, da jo pošljete na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticsek@g-glas.si. Želimo vam mirne prihajajoče praznične dni.

Nagrajenec

V nagradni igri, ki je bila objavljena 11. decembra, prejme pametno »flaško« za vodo iz nerjavečega jekla Franc Krišelj z Golnika. Nagrajencu čestitamo!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme JANEZ JANHAR iz Radovljice.

Obratovanje tržnice v prazničnem času

Kamnik – Komunalno podjetje Kamnik obvešča, da bo kamniška tržnica v soboto, 26. decembra, in v petek, 1. januarja, zaprta za obiskovalce. Namesto navedenih dni bo tržnica obratovala v četrtek, 24. decembra, in v četrtek, 31. decembra. Odpiralni čas ostaja nespremenjen, in sicer od 7. do 13. ure.

Od včeraj množično testiranje tudi v Kranju

Po državi vlada veliko zanimanje za testiranje s hitrimi antigenskimi testi. Včeraj se je začelo tudi v Kranju na Slovenskem trgu.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – V Sloveniji v zadnjih dneh zaznavamo rahel upad okužb s koronavirusom, čeprav so številke še vedno visoke. Število aktivno okuženih je sicer upadlo pod 20 tisoč, včeraj pa so po podatkih Covid-19 Sledilnika opravili 6524 PCR testov, izmed katerih je bilo 1913 pozitivnih. Delež je torej znašal 29,3 odstotka. Upoštevaje še hitre teste z množičnih testiranj po državi pa so skupaj opravili 10.593 vseh testov, pozitivnih jih je bilo 2129, kar pomeni 20,1-odstotni delež pozitivnih izvidov. V bolnišnicah se zdravi 1226 pacientov, 204 so na oddelkih za intenzivno nego. Umrlo je 36 ljudi s covidom-19, vseh skupaj že 2.454.

Dolga vrsta za testiranje tudi v Kranju

Množično testiranje s hitrimi antigenskimi testi se je v torek začelo v Ljubljani, sledili so tudi drugi večji kraji po Sloveniji. Po zadnjih podatkih, ki jih je objavilo ministrstvo za zdravje, je oz. bo hitri test mogoče opraviti v 25 mestih po Sloveniji, in sicer v vseh mestnih občinah ter več krajih, kjer beležijo slabšo epidemiološko sliko. Kot je v torek povedala državna sekretarka na ministrstvu za zdravje Marija Magajne, pa bodo glede na veliko zanimanje mobilne enote, v katerih se testiranje izvaja, po potrebi še dodali.

Čeprav je bilo v Kranju sprva napovedano, da se bo testiranje začelo šele v ponedeljek po božičnih praznikih, je nato prišlo do spremembe. V šotoru na Slovenskem trgu je tako potekalo že včeraj od 9. do 17. ure, danes pa bo možno med 9. in 15. uro. Kot je razvidno iz seznama, ki so ga včeraj objavili na ministrstvu za zdravje, bo potekalo tudi ves prihodnji delovni teden, torej od 28. do 31. decembra, med 9. in 17. uro.

Podobno kot drugod po Sloveniji je tudi v gorenjski prestolnici precejšnje zanimanje za testiranje, ki je sicer prostovoljno in brezplačno. Naročanje na odvzem brisa ni potrebno, testiranci pa morajo imeti s seboj osebni dokument in kartico zdravstvenega zavarovanja. Pristojni sicer opozarjajo, da naj čakajoči v vrsti,

Dolga vrsta čakajočih za testiranje ne Slovenskem trgu v Kranju / Foto: Gorazd Kavčič

ki so ponekod lahko precej dolge, dosledno upoštevajo priporočeno varnostno razdaljo ter druge znane ukrepe za preprečevanje širjenja virusa. Po besedah Magajne je lahko ekipe v mobilnih enotah opravijo od 30 do 40 testov na uro, izjemoma tudi več. Testiranci so o rezultatih testa obveščeni v približno 15 minutah preko SMS-sporočila, v katerem so tudi dodatne informacije o tem, v katerih primerih je potrebna samoizolacija oz. kontakt z osebnim zdravnikom. Na ministrstvu za zdravje dodatno opozarjajo, naj negativni rezultat testa ne daje občutka lažne varnosti. Gre namreč za odraz stanja v trenutku testiranja in ne pomeni, da se kasneje ne moremo okužiti. Zato je tudi ob negativnem testu potrebno dosledno upoštevanje vseh preventivnih ukrepov.

Od tega tedna kot pozitivne na novi koronavirus obravnavajo tako tiste, ki jim je bil bris odvzet iz nosno-žrelne votline in potrjen s t. i. PCR testi kot tudi pozitivne primere, potrjene s hitrimi testi. Kot je na torkovi vladni novinarski konferenci povedala namestnica predstojnika Centra za nalezljive bolezni pri NIJZ Nuška Čakš Jager, se v sistem beležijo primeri ločeno glede na vrsto testa, obravnavani pa so enakovredno, kar pomeni, da pozitivnih antigenskih testov ne bodo več potrjevali tudi s PCR testom, kot je bilo to doslej. Sistem je sicer vzpostavljen na način, da ne bo prišlo do podvajanj.

Skrbi novi sev, ki se širi precej hitreje

Ob tem skrbi tudi pojav novega seva novega koronavirusa v Veliki Britaniji, ki se je razširil tudi v nekatere druge države, med drugim tudi v sosednjo Italijo.

Kot poudarjajo strokovnjaki, virus sicer ni nevarnejši od doslej že znanih sevov, se pa lahko širi precej hitreje, kar ob že zdaj obremenjenem zdravstvenem sistemu lahko predstavlja resno grožnjo.

Na vprašanja, ali bi lahko vplival tudi na učinkovitost doslej razvitih cepiv (cepivo BioNTecha in Pfizerja naj bi zagotavljalo 95-odstotno učinkovitost), pa profesor na ljubljanski fakulteti

za farmacijo odgovarja, da ne. Dejal je, da nova mutacija sicer nekoliko spremeni površino, a minimalno, zato bodo cepiva tudi proti temu sevu učinkovita. Dodal je sicer še, da cepiva, ki so izdelana po novih tehnologijah, kot je denimo tudi že odobreno cepivo v EU, lahko sorazmerno zelo hitro prilagodijo mutacijam, kljub temu pa je treba vsako spremembo virusa pozorno spremljati.

Kot je sicer povedal Štrukelj, je trenutno v svetu 82 cepiv v klinični fazi, 18 pa v tretji fazi kliničnega preizkušanja. Na Kitajskem imajo dovoljenje za uporabo že štiri cepiva, dve v Rusiji, prva cepiva pa so odobrili tudi že v ZDA in Veliki Britaniji, tem pa se je, kot rečeno, ta teden pridružila še Evropska unija.

Omejitve ob praznikih

Kot smo obširneje že poročali, je vlada za čas med božično-novoletnimi prazniki skrčila število izjem, ki lahko opravljajo svoje dejavnosti. Znova se tako zapirajo nekatere trgovine z ne-nujnim blagom, odprte pa bodo trgovine z živili, blagom za osebno nego in čiščenje, lekarne, prodajalne z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki, pošta in dostavne storitve, možen bo tudi prevzem blaga in hrane.

Prehajanje občinskih in tudi regijskih meja pa bo v času božičnih praznikov dovoljen od 24. decembra od 12. ure do 25. decembra do 20. ure. Enak režim bo, če se epidemiološka slika med tem ne bo poslabšala, ostal v veljavi tudi za silvestrovo oz. novo leto. Prepoved gibanja v nočnem času med 21. in 6. uro ostaja v veljavi tudi med prazniki.

Za praznike na »kolektivca«

Kolektivni dopusti med božično-novoletnimi prazniki naj bi bili eno od učinkovitejših orožij v boju proti širjenju okužb s covidom-19, a v podjetjih ga bodo večinoma odrejali, kakor so planirali že januarja.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Ob koncu leta mnoga podjetja zaradi zmanjšane obsega naročil zaposlenim odredijo kolektivni dopust, kar pogosto izkoristijo za izvedbo večjih vzdrževalnih del v proizvodnji. Letos pa je del zdravstvene stroke zaradi zaježitve širjenja okužb s covidom-19 k temu pozval tudi druga podjetja. A poziv na odločitve podjetij ni bistveno vplival, lahko sklepamo po odgovorih nekaterih gorenjskih podjetij. Kjer so kolektivni dopust planirali že vnaprej, bodo proizvodnjo tudi začasno ustavili, kjer imajo dovolj naročil, pa ne.

V škofjeloški družbi LTH Castings so pojasnili, da bo kolektivni dopust pri njih zastavljen enako kot pretekla leta. »V času božično-novoletnih praznikov prekinitev proizvodnje vedno uravnavamo glede na situacijo na trgu, ko običajno vsi avtomobilski proizvajalci načrtujejo zaustavitve proizvodnje in kolektivni dopust. Tako bo tudi v LTH Castings med 24. decembrom in 3. januarjem prišlo do zaustavitve, bodo pa ob tem ves čas tekla nujna vzdrževalna dela in delno delo na nujnih serijskih in orodjarskih projektih. Zaradi tega je za nas pomembno, da v Sloveniji ne bi prišlo do morebitnih administrativnih omejitev, ki jih ni na naših glavnih trgih,« so povedali.

Podobno je v kranjski Iskri ISD, kjer so dneve za kolektivni dopust tako kot vedno določili že na začetku leta. »Med prazniki ob koncu leta imamo običajno prosto, ker se tudi večina naših kupcev odpravi na dopust in zato v tem času ni naročil in planiranih dobav,« so pojasnili. Tudi v Iskraemecu je kolektivni dopust dogovorjen že na začetku leta, ob

Foto: Gorazd Kavčič

V gorenjskih podjetjih bodo med prazniki proizvodnjo praviloma ustavljali le za nekaj dni.

povečanem obsegu dela pa ga lahko tudi prekličejo. Letos kolektivni dopust načrtujejo od 28. do 31. decembra.

Iz kranjske družbe Goodyear Dunlop Sava Tires so sporočili, da bodo proizvodnjo ustavili 25. decembra ter od 30. decembra do 1. januarja. Odločitev glede delovanja proizvodnje je sicer vezana na tržne potrebe in ustrezno vzdrževanje nivoja zalog, so poudarili. Na lokaciji v Kranju deluje tudi regijski distribucijski center, ki pokriva države celotne jugovzhodne Evrope, Avstrijo in Italijo – ta bo svoja vrata ravno tako zaprl za štiri dni, in sicer 25. in 26. decembra ter prva dva dneva v letu 2021, ob nedeljah pa tudi sicer ni odprt.

Kolektivni dopust med božičem in novim letom vsako leto vnaprej planirajo tudi v Leku, ki ima obrat tudi v Mengšu. Ta poteka različno po njihovih lokacijah, predvsem v proizvodnji, pri čemer se prilagajajo naročilom. V času kolektivnih dopustov opravijo nekatera redna predpisana vzdrževalna in investicijska dela, ki jih ne morejo izvesti v času redne

proizvodnje. Podobno so odgovorili v Iskri Mehanizmi, kjer pa bo okoli četrtna zaposlenih morala delati tudi prihodni teden.

V železnikarskem Dome-lu so v letnem planu kolektivni dopust načrtovali od 28. do 31. decembra, a so ga zaradi povečanih naročil v zadnjih mesecih že v novembru preklicali za tiste proizvodnje programe, kjer imajo z naročili povsem zapolnjene kapacitete v januarju in februarju. Preključ kolektivnega dopusta velja za približno dve tretjini zaposlenih v proizvodnji, dopust pa ostaja za zaposlene v režiji in preostali del proizvodnje, so razložili v podjetju. »Ker je več dobaviteljev v Nemčiji in Avstriji zaradi vladnih ukrepov že ustavilo proizvodnjo oziroma bo ustavilo v naslednjih dneh in obstaja tveganje prekinitev rednih dobav, smo temu primerno tudi v Dome-lu prilagodili obseg dela in bomo med prazniki delali samo tam, kjer je res nujno potrebno zaradi izpolnjevanja pogodbenih obveznosti,« so dodali.

Tudi v Sumidi Slovenija z Blejske Dobrave pravijo,

da imajo v zadnjih mesecih povečan obseg naročil, zato bodo med prazniki morali delati, kljub temu pa bodo proizvodnjo ustavili med 24. in 27. decembrom ter med 31. decembrom in 3. januarjem. V kamniškem Calcitu bodo proizvodnjo zaustavili le 31. decembra in 1. januarja, sicer pa bo zaradi narave njihovih kupcev proizvodnja delovala nemoteno. »Preostali zaposleni bodo v prazničnih dneh v čim večjem številu koristili dopust,« so dodali. V podjetju Knauf Insulation med prazniki prav tako ne bodo imeli kolektivnega dopusta, proizvodnja bo zaradi narave proizvodnega procesa vseskozi delovala, medtem ko bo večina sodelavcev iz režijskih služb na dopustu, so povedali.

V družbi SIJ Acroni pa so pojasnili, da ob koncu leta večina delavcev koristi redne letne dopuste, saj se takrat izvajajo redna letna vzdrževalna dela, ki zagotavljajo nemoteno proizvodnjo in pravočasne dobave že naročenih proizvodov kupcem v začetku leta.

odstotkov in za drugo starostno obdobje otrok in za 25,95 odstotka za drugo starostno obdobje. V vrtcu pri OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora bodo cene višje za 11,69 odstotka v prvem starostnem obdobju in za 0,83 odstotka v drugem starostnem obdobju (sem sodi tudi vrtec v Ratečah). Tako kot vsa leta doslej cena za starše ostane dodatno znižana, in sicer za prvo starostno obdobje za deset

ter znižanje plačila staršev. V primerjavi z letom 2018 so se cene zvišale predvsem v tistem delu, ki se nanaša na stroške plač (napredovanja v plačnih razredih in nazivih ...), materialni stroški pa so se dvignili le pri mojštranskem vrtcu. Stroški živila pri obeh vrtcih ostajajo na enaki ravni. V vrtcu pri OŠ 16. decembra Mojštrana in vrtcu pri OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora

Potrdili nove cene v vrtcih

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Kranjskogorski občinski svet je cene programom vrtcev nazadnje potrdil leta 2018. Občinski svetniki so na decembrski seji na predlog obeh javnih zavodov v občini potrdili nov sklep o določitvi cen programov v vrtcu pri OŠ 16. decembra Mojštrana in vrtcu pri OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora

KOMENTAR
CVETO ZAPLOTNIK

Potrebovali bi vsaj kanec plebiscitne enotnosti

Včeraj, v sredo, je minilo trideset let od plebiscita za samostojno in neodvisno Slovenijo, v soboto, ko bomo praznovali dan samostojnosti enotnosti, bo minilo tudi trideset let od razglasitve rezultatov plebiscita.

Starejši se teh za slovenski narod prelomnih dogodkov še dobro spominjamo, mlajši sicer ne, a lahko v teh dneh o njih veliko slišijo ali si preberejo. In vsi, tako starejši kot mlajši, se ob aktualnem dogajanju v državi čudijo, kako so pred tridesetimi leti predstavniki političnih strank in poslanskih skupin tedanje skupščine zmogli preseči delitve in doseči sporazum, v katerem so se zavezali, da bodo pri pripravi in izvedbi plebiscita delovali sporazumno in usklajeno in da si tudi po uspelem plebiscitu nihče ne bo pripeljal osebnih ali strankarskih zaslug. Čeprav so tedaj nekateri tudi nasprotovali plebiscitu in samostojni poti Slovenije, je bilo sporazum nedvomno pomembno sporočilo ljudem, da je politika enotna. To enotnost je odražal tudi rezultat plebiscita: udeležba je bila več kot 93-odstotna in več kot 95 odstotkov vseh, ki so glasovali, je s pritrdilnim odgovorom na plebiscitno vprašanje odgovorilo, da niso zadovoljni z življenjem v tedanji Jugoslaviji in da si želijo samostojno in neodvisno Slovenijo.

Še danes smo v Sloveniji ponosni na to, kako je velik izziv in veliki cilj poenotil različno misleče in različno strankarsko opredeljene. Čeprav Slovenija danes ni nacionalno ogrožena, pa bi vsaj delček enotnosti iz plebiscitnih časov, iz časov rojevanja slovenske države, potrebovali tudi danes. Slovenska država se je namreč v letu, ko obeležuje tridesetletnico pogumnih odločitev, tako kot ves svet nepričakovano znašla pred izzivom, kako zaježiti širjenje novega koronavirusa in kako čim bolj ublažiti njegove posledice. Namesto da bi politične stranke pri iskanju rešitev za izhod iz izjemno hude zdravstvene in gospodarske krize čim bolj sodelovale in nastopale enotno, se dogaja nasprotno – v krizi virus celo izrabljajo za politični boj. V času, ko dnevno za virusom umira po trideset, štirideset, petdeset ljudi ali še več, se zdi, da je politiki bolj kot to pomembno, kako zagotoviti v parlamentu šestinštirideseti glas, ki bo eni ali drugi politični opciji zagotavljal vladanje.

Večina proslav ob tridesetletnici plebiscita je bila včeraj ali bo v prihodnjih dneh, a že dosedanje so bile v znamenju pozivov k večji enotnosti politike za dobro države in njenih prebivalcev.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovra Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

S pogovori do enotnosti Potrdili rekordni proračun

Govorniki na slovesnosti Društva poslancev go ob trideseti obletnici plebiscita za samostojnost in enotnost Slovenije so poudarjali pomen doseganja dogovorov glede pomembnih ciljev in dejanj.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Letošnje slovesnosti ob trideseti obletnici plebiscita za samostojno Slovenijo in ob državnem prazniku, dnevu samostojnosti in enotnosti, ki ga v spomin na razglasitev rezultatov plebiscita praznujemo 26. decembra, potekajo pod posebnimi pogoji. Tudi sinočnje osrednje slovesnosti ni bilo mogoče doživeti v živo, le po televiziji. Pred tem je slavnostno zasedal državni zbor, nadškof in metropolit Stanislav Zore pa je daroval mašo za domovino. V tednu pred prazniki je bilo že tradicionalno srečanje štirih predsednikov, predsednika države Boruta Pahorja, vlade Janeza Janše, državnega zbora Igorja Zorčiča in državnega sveta Alojza Kovšce, ki so svojo pozornost tokrat v največji meri namenili aktualnim vprašanjem, povezanim z epidemijo.

Že v ponedeljek zvečer pa so se po spletnih povezavah »srečali« člani Društva poslancev go in počastili obletnico plebiscita in državni praznik. Na video povezavi jih je nagovoril predsednik države Borut Pahor, tudi sam član društva in eden najmlajših članov Bučarjeve skupščine. Ob spoznanju, da enotni obstanemo, razklani propademo, se je takrat oblikovala odločitev o enotnem nastopu slovenske politike na plebiscitu. »Spomnimo, da se da doseči kompromis, če obstaja politična volja. Obstaja upanje, da bo Slovenija imela dovolj tovrstne volje in znanja za doseganje dogovorov tudi danes, tako za premaganje epidemije kot za uspešno vodenje Slovenije,« je dejal predsednik. Na pomen preseganja razlik, doseganja dogovorov in poenotenja v ciljih in dejanjih je v svojem nagovoru spomnil tudi sedanjí predsednik državnega

zbora Igor Zorčič. Prvi predsednik Društva poslancev go Rudolf Moge pa je orisal današnje družbene razmere in tudi aktualno parlamentarno dogajanje, kjer je med drugim omenil tudi potrebo po vzpostavitvi druge ravni lokalne samouprave in prilagoditvi volilne zakonodaje. Sedanjí predsednik poslanskega društva Marjan Podobnik pa je v zvezi s preteklimi usodnimi dogodki, ki so privedli do osamosvojitve Slovenije, dejal, da takratna enotnost ni bila dosežena zlahka, pot do nje pa so bili pogovori, ki so bili včasih tudi mučni. Toda z doseženo enotnostjo je takrat slovenska politika dala sporočilo tudi ljudem, da so šli z večjim zaupanjem na plebiscit. Pomena pogovorov se moramo zavedati tudi danes, tako predsednik Društva poslancev go napoveduje, da bo organiziralo pogovore, kjer nobena tema ne bo prepovedana.

Bohinjski občinski svet je v prvem branju potrdil predlog za proračun občine v prihodnjem letu. Največja načrtovana investicija je gradnja novega vrtca v Bohinjski Bistrici; do drugega branja več kot milijon in pol dodatnih sredstev v skladu z zakonom o TNP.

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica – Občinski svet Bohinja je konec prejšnjega tedna na zadnji redni seji v letošnjem letu potrdil proračun občine za prihodnje leto. Vanj je vključenih tudi 1,6 milijona evrov, kolikor jih bo občina prejela v naslednjem letu v skladu z izvajanjem zakona o TNP.

V končni verziji proračuna, ki jo je prejšnji četrtek potrdil občinski svet, je tako predvidenih za 13 milijonov prihodkov in 14,7 milijona odhodkov.

V Bohinju so v preteklih letih investirali predvsem v prometne in druge infrastrukturne projekte, v letu 2021 pa bo največja investicija občine gradnja novega vrtca v Bohinjski Bistrici, za katero je v proračunu za prihodnje leto načrtovanih 1,7 milijona evrov. Vrtec naj bi na prostoru za Osnovno šolo Janeza Mencingerja začeli graditi sredi prihodnjega leta. Trenutno je namreč okoli dvesto predšolskih otrok iz Bohinja vključenih v vrtec, ki

deluje na treh lokacijah: v središču Bohinjske Bistrice, v Srednji vasi, dva oddelka pa sta tudi v stavbi Osnovne šole Janeza Mencingerja. V objektu, sestavljenem iz treh poslopij, združenih v obliko tradicionalne gorenjske domačije, je predvidenih enajst igralnic, arhitekturna zasnova omogoča kasnejšo dograditev še dveh. Če bo šlo vse po načrtih, naj

namenjenih za celovito obnovo cest v krajevni skupnosti Koprivnik - Gorjuše, dodatnih dvesto tisoč evrov pa gre še za ureditev tamkajšnjega avtobusnega postajališča.

Svetniki so izrazili zadovoljstvo nad proračunom, ki je največji doslej, in obenem izrazili prepričanje, da gre v njem za projekte, ki so tudi realno uresničljivi.

V letu 2021 bo največja investicija občine gradnja novega vrtca v Bohinjski Bistrici, za katero je v proračunu za prihodnje leto načrtovanih 1,7 milijona evrov.

bi otroci iz Bohinja novi vrtec začeli obiskovati v šolskem letu 2022/23. Vrednost investicije je ocenjena na okoli štiri milijone evrov, pri čemer občina računa na sofinanciranje Eko sklada pa tudi na razpise države, s katerimi bi si zagotovili dodatna sredstva.

V proračunu so po novem tudi sredstva za ureditev vaških jeder v Stari Fužini in Studoru po 155 tisoč evrov, 260 tisoč evrov bo

Ker je seja občinskega sveta v Bohinju tokrat prvič potekala na aplikaciji Zoom, so se svetniki strinjali s predlogom župana, da z dnevnega reda tokrat izvzamejo tri obsežnejše točke: drugo obravnavo kmetijske strategije, letni program športa v občini in predstavitev DIIP: Umirjanje prometa v Ukanucu. Točke bodo po zagotovitvi župana obravnavali januarja na prvi seji v prihodnjem letu.

Proračun v okviru danih možnosti

Na zadnji seji občinskega sveta Občine Naklo v tem letu so občinski svetniki sprejeli proračun za prihodnje leto, nove cene oskrbnin v vrtcu, se seznanili z razpustitvijo Konzorcija CERO Gorenjska ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Občinski svetniki so na nedavni seji soglasno potrdili proračun Občine Naklo za leto 2021. Župan Ivan Meglič je že ob prvi obravnavi povedal, da je proračun realen v okviru danih možnosti in izziv za vse. Načrtovanih prihodkov je za približno 5,9 milijona evrov, odhodkov za okoli 7,5 milijona evrov. Glede na realizacijo proračuna v letu 2020 je bil sprva ocenjen presežek sredstev v višini 1,1 milijona evrov, tega je zdaj še za dvesto tisoč evrov več, kar pomeni toliko manj zadolževanja. Vsebinsko proračuna lahko strnemo, da bodo še gradili in skrbeli tudi za starejše občane.

Svetniki so potrdili nove polne cene oskrbnin v vrtcu, te bodo za prvo starostno

obdobje in kombinirane oddelke višje za slabih devet odstotkov, za drugo starostno obdobje za dobrih pet odstotkov. Povišali so se namreč stroški dela v vrtcu zaradi višjih minimalnih plač, napredovanj strokovnega in tehničnega kadra ..., višje so cene dobaviteljev materiala in storitev ter stroški živil. Starši otrok lahko uveljavljajo subvencionirano ceno glede na dohodkovni razred.

Svetniki so z dnevnega reda umaknili točko o cenah storitve odvajanja komunalne odpadne vode in padavinske vode z javnih površin v občini Naklo ter ceno storitve čiščenja komunalne odpadne vode in padavinske vode z javnih površin v MO Kranj, občinah Šenčur in Naklo, ker se morata o tem najprej uskladiti Komunala Kranj in MO Kranj.

Občinski svet se je seznanil z razpustitvijo Konzorcija CERO Gorenjska kot enotnega sistema ravnanja z odpadki. Občina Naklo je za gospodarski javni službi obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganje ostanka predelanih komunalnih odpadkov sicer že podelila koncesijo javnemu podjetju VOKA Snaga. Občina Naklo tudi nima neporavnanih finančnih obveznosti ali odprtih pogodb, ki bi se nanašale na projekt CERO, je pojasnil župan.

Do naslednje seje občinskega sveta bo občinska uprava pripravila predlog subvencij za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, da olajšajo stisko dejavnostim, ki so začasno zaprte zaradi epidemije covida-19.

Veseli Božič in srečno Novo leto!

Vodimo do luči
na koncu tunela Karavanke.

CENGİZ
İNŞAAT

Mutlu Noeller ve Mutlu Ylları!

Sizi Karavanke tünelinein ucundaki
ışığa götürür.

Okužbe uspešno obvladujejo

Pred časom je vodenje Doma starejših občanov (DSO) Preddvor kot vršilka dolžnosti direktorja prevzela mag. Sonja Resman, ki je bila v preteklosti petnajst let direktorica Doma dr. Janka Benedika v Radovljici. Kako na začasnem direktorskem mestu v Preddvoru obvladuje izzive, podedovane od prejšnjega vodstva, ki je odstopilo, od širjenja okužb s koronavirusom do skaljenih odnosov v kolektivu?

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

V DSO Preddvor ste prišli v najtežjih razmerah širjenja koronavirusa. Kako trenutno obvladujete okužbe?

Postavljene imamo vse cone skladno s predpisi NIJZ in ministrstva za zdravje. Razmere so take, da do okužb prihaja počasi, tako da jih lažje obvladujemo. K temu pripomore tudi pomoč zunanjih sodelavcev: novembra nam je Osnovno zdravstvo Gorenjske zagotovilo diplomirane medicinske sestre, še zdaj pa nam zelo pomaga tudi zaposlena farmacevtka iz Gorenjskih lekarn, ki pripravlja in razdeljuje zdravila. Pomagajo prostovoljci, študentje, veliko ljudi je vpetih v delovanje doma v času, ko je bilo veliko odsotnosti pri zaposlenih zaradi okužb in so stanovanjci potrebovali

najrazličnejšo pomoč glede na njihovo stanje okuženosti. V domu je bilo veliko asimptomatskih okužb, do njih je prihajalo nekako potihoma in postopoma, tako da nam jih je zaradi tega lažje uspelo zaježiti. Razmere se izboljšujejo, od tega tedna naprej so v domu že mogoči tudi obiski, saj se zavedamo, kako pomemben je stik stanovalcev s svojci. Omogočiti jih želimo na varen način za oboje, pri organizaciji obiskov upoštevamo varnostne pogoje in navodila ter priporočila ministrstva za zdravje. Obiski so mogoči za stanovalce v novem delu doma, ki so že preboleli covid-19, in sicer po posebnem protokolu, s predhodno najavo. Stanovalci, ki so pomični in samostojni, obiske sprejemajo v domski jedilnici, s svojci se vidijo skozi steklo.

Kakšno je trenutno stanje?

Veseli smo, da se normalizira. Danes (torek) smo prejeli zelo razveseljive rezultate testiranih stanovalcev, ki so vsi negativni. V rdeči coni bo tako s četrtkom le še 15 stanovalcev, v bolnišnici pa se trenutno zdravi pet stanovalcev. Zaposlene testiramo enkrat tedensko: zaradi covida-19 je trenutno odsotnih devet delavcev, ki se vračajo po božičnih praznikih, zaradi drugih zdravstvenih težav pa je odsotnih še šest delavcev.

Kako ste se ob prihodu v DSO Preddvor spopadli s kadrovskimi težavami?

Poleg prej omenjene zunanje pomoči so zdaj tudi boljše razmere glede domačega kadra. Kot rečeno, se na delo vračajo zaposleni, ki so bili okuženi. Je pa zdaj tudi manj stanovalcev, saj v tem času ni novih sprejemov in

je zaradi tega potrebnega tudi manj kadra.

So se morda vrnil nekdanji zaposleni, ki so dali odpoved ali bili odpuščeni pod prejšnjim vodstvom?

Tisti, ki so takrat odšli, so večinoma dobili nove zaposlitve. Mi še naprej iščemo ljudi, v teku so nove zaposlitve: socialna oskrbovalka, diplomirana medicinska sestra, socialni delavec, fizioterapevt, poslovna sekretarka, zdravstveni tehnik. Upam, da jih bomo v domu prepričali, da smo zaupanja vredni delodajalec. Najprej je treba to vzdušje ustvariti, kajti delovna mesta so zahtevna, tu se dela veliko ur, tu so »petki in svetki«, je dan in noč, v takem okolju se morajo zaposleni dobro počutiti. Mislim, da nam je to že uspelo, ni več trenj in napetosti, kot rečeno, pa je ogromno dela.

Sonja Resman, v. d. direktorice Doma starejših občanov Preddvor / Foto: Gorazd Kavčič

Imam dober občutek glede zaposlenih, ki so predani, požrtvovalni, dajejo vse od sebe, občudujem jih.

Svet zavoda DSO Preddvor je objavil razpis za direktorja, na katerega pa se niste prijavili. Po tem razpisu sicer direktorja niso izbrali. Boste nemara na naslednjem kandidirali za stalno funkcijo?

Prvi razpis je bil ravno v času, ko so me na ministrstvu zaprosili, če bi začela sno prevzela vodenje DSO Preddvor. Dejali so, da potrebujejo nekoga izkušenejšega, obenem pa dali vedeti, ali vem, kam grem in ali sem dobro premislila. Moram

priznati, da sem imela prvi teden kar ambivalentne občutke. Pozneje pa sem »padla noter« in delo je lepo steklo, tako da ne vem, ali bi lahko Preddvor kar pustila sredi vseh zdajšnjih načrtov. Tu sem nekakšni krizni menedžer, prišla sem, ko se je stara ekipa poslavljala, tako rekoč čez noč sem prevzela vodenje. Za razpis, ki je prišel v tistem času, se nisem mogla pripraviti, niti napisati programa dela. Glede svoje nadaljnje odločitve pa naj povem, da januarja staremu svetu zavoda poteče mandat, jaz pa bi rada počakala na novo sestavo sveta zavoda in se potem odločila.

Nov spomenik na Rupih

VILMA STANOVNIK

Rupa – Kranjska občina je v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na Rupih pri Kranju na vojaškem pokopališču iz prve svetovne vojne postavila spominsko obeležje. Pokopanim vojakom so se s polaganjem venca poklonili minister Janez Cigler Kralj, župan MOK Matjaž Rakovec in podžupan Janez Černe ter predsednik Sveta Krajevne

skupnosti Vodovodni stolp Bor Balderman.

»Na tem vojaškem pokopališču naj bi bilo pokopanih 146 padlih avstro-ogrskih vojakov. Enajst grobov avstro-ogrskih vojakov pa je na civilnem pokopališču. Prav je, da so tudi ti vojaki končno dobili obeležje in urejeno grobišče, ki je tudi vpisano v register vojnih grobišč Republike Slovenije,« je povedal minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janez Cigler Kralj in

dodal: »Da se take tragedije ne bi več zgodile, je treba spoštovati pravice slehernega posameznika. Vedno znova je treba poudarjati pomen človekovih pravic in vrednost življenja vsakega človeka.«

»Pomembno je, da ohranjamo spomin na padle, s tem pa zgodovino okolja, iz katerega izhajamo,« je dodal kranjski župan Matjaž Rakovec in se ministru zahvalil za sodelovanje pri postavljanju obeležja in finančno podporo države.

Minister Janez Cigler Kralj in župan Matjaž Rakovec / Foto: Mediaspeed

Z vami smo kjerkoli in kadarkoli nas potrebujete. Tudi v letu 2021, ko vam želimo, da bo enostavno vse v redu.

.....

Želimo vam srečno in zdravo 2021.

 120let

Veliko povpraševanje

Zaradi velikega povpraševanja po brezplačnih prevozi za starejše v Medvodah iščejo dodatne voznike prostovoljce.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Brezplačni prevozi za starejše potekajo že v številnih občinah, od novembra tudi v občini Medvode, in sicer v okviru projekta LAS – Zapeljemo vas.

Potem ko so v oktobru za voznike prostovoljce izvedli kratko delavnico in preizkus vožnje električnega avtomobila, je storitev stekla z 2. novembrom. Partnerji v projektu so Javni zavod Sotočje, Občina Medvode in DEOS Center starejših Medvode. Sofinancirata ga Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. »S projektom se povečuje udeležba starejših v cestnem prometu in izboljšuje njihova mobilnost. Poleg tega se izboljšuje varnost v cestnem prometu in povečuje socialna vključenost starejših na splošno, obenem pa se povečuje cenovna dostopnost prevozov. Projekt je tudi ekološki oziroma prijazen do okolja, saj se uporabljajo električna vozila,« je

Foto: arhiv JZ Sotočje Medvode

Brezplačni prevozi za starostnike od novembra potekajo tudi v občini Medvode. Odziv je nad pričakovanji.

povedal Rok Tomšič iz Javnega zavoda Sotočje Medvode. Z novostjo v medvoški občini je zadovoljen tudi župan Nejc Smole, ki pravi: »Prostovoljci vozijo starejše, ki nimajo možnosti prevoza, po njihovi opravi. Poudaril bi specifično Medvod, saj smo s tem projektom kandidirali na projektu LAS. To pomeni, da bodo še tisti stroški, ki bodo nastali (ocenjeni so na 35 tisoč evrov), v večini financirani iz evropskih sredstev. Uvedli smo torej nekaj, kar bodo starejši občani s pridom lahko

uporabljali, po drugi strani pa poskrbeli, da bodo sredstva v največji možni meri prišla iz drugih virov. Posebej bi se rad zahvalil vsem voznikom prostovoljcem, saj brez njih projekt ne bi mogel zaživeti. Uporabniki naj brezplačne prevoze čim večkrat uporabljajo in se hkrati zavedajo, da jih vozijo prostovoljci.«

Brezplačni prevozi za starejše so zelo dobro zaživel. Po njih je veliko povpraševanja, zato iščejo še dodatne prostovoljce, ki bi bili pripravljeni izvajati prevoze.

Največja naložba bo kolesarska pot

V Železnikih bodo prihodnje leto urejali kolesarsko pot do Selca, sanirali brežino Na plavžu, gradili tržnico, zamenjali parket v športni dvorani, v proračunu so predvideli tudi garažno hišo Na Kresu ...

ANA ŠUBIC

Železniki – Ker so železnikarski občinski svetniki konec lanskega leta sprejeli občinski proračun za dve leti, so na zadnji seji pred tednom dni že potrdili prvi rebalans proračuna za prihodnje leto. Prihodki so se povišali za dobro petino na 8,5 milijona evrov, odhodki pa za 40 odstotkov na 9,7 milijona evrov. Primanjkljaj bodo pokrili z ostankom sredstev na računih in zadolževanjem. Kot je pojasnil župan Anton Luznar, so skladno s sporazumom, sklenjenim z Direkcijo za infrastrukturo, predvideli kredit za sofinanciranje gradnje obvoznice mimo Železnikov. »Kot vemo, gradnje te ceste v prihodnjem letu še ne bo, zato smo to vezali na kredit, ki pa ga ne bo treba najeti.« Posojilo, gre za 400 tisoč evrov, so predvideli tudi za gradnjo garažne hiše v naselju Na Kresu. Ta projekt je po besedah župana povezan z gradnjo doma starejših, ki pa je, kot smo poročali, v precejšnji negotovosti.

Prihodnje leto bo največja investicija gradnja kolesarske poti Železniki–Selca. Gre za dvoletni 1,5 milijona

evrov vreden projekt, ki ga bo sofinancirala Evropska unija. Prihodnje leto bodo zanj namenili 891 tisoč evrov, od tega se nadejajo 730 tisoč evrov evropskih sredstev, občinski delež pa naj bi znašal slabih 161 tisoč evrov. Za sanacijo brežine nad naseljem Na plavžu so predvideli 672 tisoč evrov, od tega je občina zagotovila 140 tisoč evrov, saj se nadejajo sofinanciranja države v višini 532 tisoč evrov.

Obetajo si tudi 255 tisoč evrov nepovratnih sredstev gospodarskega ministrstva za obnovo cest po zakonu o financiranju občin. Denar bodo namenili rekonstrukciji javne poti Gortnar–Kovač v Podlonku in ureditvi odseka na lokalni cesti Rotek–Zgornje Danje–Torka–Ravne–Šurk. Poleg tega so za investicije in investicijsko vzdrževanje lokalnih cest in javnih poti predvideli še blizu 570 tisoč evrov, med največje naložbe pa sodi tudi 154 tisoč evrov vredna ureditev javne poti Hrvat–Ceferin v Davči.

V športni dvorani Železniki bodo zamenjali dotrajan parket, za kar so predvideli 182 tisoč evrov, od tega si obetajo 55 tisoč evrov

sofinanciranja s strani Fundacije za šport. Za sofinanciranje energetske sanacije in obnove poslovne stavbe na Češnjici, kjer je tudi sedež občine, so predvideli 109 tisoč evrov, od tega pričakujejo 16 tisoč evrov nepovratnih sredstev Eko sklada. Sanacija se je začela letošnjo jesen, a je prišlo do zakasnitve, zato za letos predvidenih sredstev niso porabili v celoti in so jih prenesli v naslednji proračun. Za drugo fazo urejanja komunalne infrastrukture v Dašnici so rezervirali 144 tisoč evrov. Pred pošto v Železnikih bodo začeli urejati tržnico, v katero nameravajo prihodnje leto vložiti 61 tisoč evrov, dokončali pa naj bi jo leta 2022.

V razpravi je več svetnikov poudarilo, da gradnja garažne hiše Na Kresu ne bi smela biti odvisna od uresničitve projekta doma starejših in da je v vsakem primeru potrebna zaradi pomanjkanja parkirišč na tem območju, bi pa prej morali za anketo med stanovci stolpnice preveriti interes za nakup parkirnih mest. Svetniki so pozdravili tudi namero po ureditvi tržnice, o kateri se v Železnikih govori že dolgo.

Poklon padlim partizanom

Tradicionalne spominske slovesnosti na Kostavski planini ni bilo, so pa pri spomeniku položili venec.

JASNA PALADIN

Kostavska planina – Spominska slovesnost na Kostavski planini nad Tuhinjsko dolino bi morala biti letos že 65. po vrsti, a proslave zaradi epidemiološke situacije člani Združenja borcev za

vrednote NOB Kamnik niso mogli pripraviti. Kljub vsemu sta se dogodkov iz druge svetovne vojne v nedeljo, 20. decembra, spomnila župan Matej Slapar in predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Kamnik Dušan Božičnik in poskrbela, da spomin

na šestnajst kamniških borcev, ki so tu padli 24. decembra 1942, ne bo zbledel.

Tegadnesobilina Kostavski planini priča prvi večji bitki v teh krajih, partizane pa so napadli Nemci, ki so imeli občutno številčno premoč, saj jih je bilo več tisoč.

Poklon padlim partizanom pri spomeniku na Kostavski planini / Foto: Občina Kamnik

MEGALES d.o.o.

Strahinj 87 - NAKLO,
tel.: 04/ 25 76 440
gsm: 051/ 358 368
info@megales.si
www.megales.si

- Odkupujemo hlodovino in celulozni les
- Opravljamo celovite sanacije gozdov
- Odkupujemo sečne ostanke in les za biomaso
- Izvajamo posek in spravilo lesa
- Gojitvena dela
- Gradnja in rekonstrukcije gozdnih prometnic
- Ugodne cene in dobri plačilni pogoji

**ODKUP - POSEK,
SPRAVILO IN
PREVOZ LESA**

**Vesele božične praznike
in srečno novo leto.**

Knjižnico bodo posodobili

Občina Kamnik je pripravila idejni projekt za preureditev Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik. Cilj prenove je nova razporeditev programov in prostorov knjižnice, stroški pa so ocenjeni na 1,6 milijona evrov.

JASNA PALADIN

Kamnik – Objekt, v katerem so prostori kamniške knjižnice, je bil zgrajen okoli leta 1965, obnovljen in preurejen v knjižnico pa v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Od takrat dalje so knjižnico preurejali le s posameznimi posegi glede na razpoložljiva sredstva v občinskem proračunu in tako so denimo leta 2001 prenovili tla v pritličju, uredili otroški oddelek in zamenjali pulte ter nekaj ostale opreme, leta 2010 so zamenjali dotrajana lesena okna, leto kasneje so na stavbi uredili strelovod, leta 2012 so zaradi izboljšanja požarne varnosti uredili podstrešje in kupili nov bibliobus, leta 2016 so sanirali vlago v arhivu stavbe, še leto kasneje pa so temeljito prenovili sanitarije v pritličju zgradbe.

Občina je imela oz. na dolgi rok še vedno ima s knjižnico večje načrte, saj so

Največja prostorska stiska je na oddelku za odrasle, kamor invalidi in mlade mamice zaradi preozkih prehodov med knjižnimi policami sploh ne morejo.

pripravljeni projekti za ureditev knjižnice nad športno dvorano, za kar je občina že dobila gradbeno dovoljenje, ker pa bo prej na vrsti

gradnja nove šole, ki bo občno za vrsto let zadolžila, bo nova knjižnica morala počakati. »V knjižnici si za naše obiskovalce nenehno

prizadevamo zagotoviti kar najboljše pogoje in prijazne prostore, a z marsičim smo omejeni, prav tako se bralne navade ljudi spreminjajo.

Medtem ko oddelek za odrasle poka po šivih in je zaradi ozkih prehodov med policami neprimeren za invalide in mlade mamice z vozički, čitalnica nadstropje višje v zadnjem obdobju bolj kot ne sameva, saj je vse manj takšnih, ki redno hodijo k nam brat časopise in drugo gradivo. Tehnologija pač dela svoje in temu se moramo prilagoditi,« nam je povedala direktorica Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik mag. Breda Podbrežnik Vukmir.

Občina Kamnik, ki je skupaj z Občino Komenda ustanoviteljica kamniške knjižnice, je imela v letošnjem proračunu že zagotovljenih 50 tisoč evrov, s katerimi bi prenovili dvorano, preuredili osrednji del knjižnice in zamenjali police na oddelku za odrasle, a so denar prenesli v leto 2021. »Ob ogledu prostorov je bila s strani zaposlenih dodatno poudarjena problematika čitalnice. Odločili smo se, da pred prenovno oddelka za odrasle pridobimo idejni načrt za preureditev celotne knjižnice, zaradi preveritve možnosti predelave obstoječih prostorov stavbe v sodobnejšo zasnovo knjižnice ter preveritve povečave kapacitete knjižnice znotraj obstoječega

tlorisnega gabarita stavbe. Cilj prenove je nova razporeditev programov knjižnice, ki spreminja današnjo programsko zasnovo v sodobno, pregledno in privlačno okolje za izobraževanje, preživljanje prostega časa in organizacijo manjših kulturnih dogodkov. Tak trend prenov in novogradenj se je v zadnjih desetletjih izkazal za ključnega pri neformalnem izobraževanju, socializaciji in povezovanju občanov. Nova posodobljena razporeditev programov omogoča preglednejše delo in obiskovanje knjižnice ter ponuja zaposlenim in obiskovalcem sodobnejše in atraktivnejše okolje,« pojasnjujejo na občini.

Idejni projekt prenove med drugim predvideva ureditev kavarne kot osrednje točke v pritličju, namestitve knjigomata ob vhodu, postavitev čitalnice v pritličje in selitev oddelka za odrasle v prvo nadstropje, prav tako bi v prvo nadstropje preselili vse upravne prostore, v kleti pa bi uredili prostore za vzdrževanje knjižnice.

Prenova je predvidena v eni ali več fazah, odvisno od razpoložljivih sredstev, je pa celotna investicija ocenjena na 1,6 milijona evrov.

OGLASNO SPOROČILO DM DROGERIE MARKT D.O.O., LITOSTORJSKA CESTA 48, LJUBLJANA

Doživite lepotno razvijanje novih dimenzij – v dm Studiu

Kako deluje 360 stopinj lepote, lahko na lastni koži izkusite v prvem dm lepotnem centru v Sloveniji. dm Studio, ki je svoja vrata nad novo dm poslovalnico na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju odprl septembra, nudi vse lepotne storitve na enem mestu. Poleg frizersko-kozmetičnih ponuja širok razpon profesionalnih, kakovostnih in luksuznih storitev, ki si jih lahko privoščite.

Naj vas strokovnjaki dm Studia s svojim znanjem in izkušnjami popeljejo na edinstveno lepotno potovanje, kjer kreativne frizerske storitve in individualno prilagojene lepotne rešitve nadgrajujejo z najnovejšimi programi pomlajevalnih tehnik in na kožo pisanimi tretmaji za nego obraza in telesa s svetovno priznanimi linijami izdelkov Afrodita Professional, Priori, Skeyndor, CND Shellac, LCN, Depêlive, L'Oréal Professionnel,

Wella Professionals, Moroccanoil, OLAPLEX in Redken.

VEČ KOT LEPOTNI SALON

Prepustite se spretnim rokam naših frizerskih mojstrov, ki bodo s tehnikami striženja, barvanja, oblikovanja in nege vašim lasem predstavili nove lepotne dimenzije. Z učinkovitimi pomlajevalnimi tehnikami bomo poskrbeli, da se boste počutili mladi, sveži in lepi, kot še nikoli doslej. Poleg

osnovne nege obraza, razkošnih programov za pomlajevanje kože in preoblikovanja telesa z najnovejšo napravo 6°LPG CELLU M6® Alliance nudimo tudi nego kože z naprednimi tehnikami s pomočjo naprave M3 Matrix BFC.

ODLIKUJETA NAS ZNANJE IN NAPREDNA TEHNOLOGIJA

Če imate težave z aknami, gubicami ali drugimi kožnimi nepravilnostmi, individualna obravnava omogoča prilagojene programe glede na vaše želje in potrebe vaše kože, kar zagotavlja vidnejše in hitrejše rezultate. Pri poglobljeni analizi stanja kože z najnovejšo napravo Aikon DermaLab z mikro kamero povečamo površino kože, preverimo stanje, število drobnih gub, por, žilic in pigmentnih madežev. Poleg tega z napravo izvedemo ultrazvok kože, s tem preverimo stanje kolagena in debelino usnjice oz. dermisa. Pridobljeni podatki nam omogočajo, da vaši koži nudimo najprimernejšo

kozmetično nego, poleg tega pa vam tudi svetujemo, kako lahko svojo kožo negujete doma. Če niste prepričani, katera storitev je najbolj primerna za vas, si lahko zagotovite brezplačni svetovalni

termin, kjer vam bomo glede na vaše želje pomagali pri izbiri prave storitve. Naročanje je možno po telefonu **04 517 05 10** ali obrazcu za spletno naročanje na **www.dmstudio.si**.

POPOLNO DARILO ZA VAS IN BLIŽNJE

Bliža se konec leta, z njim pa prazniki in obdarovanja. Razveselite najbližje z darilnimi boni dm Studia in jim privoščite nepozabno razvijanje. **Ob nakupu darilnega bona v vrednosti 30 EUR ali več vam podarimo ličen praznični paket dm Studia, ki vsebuje presenečenje.**

PRILAGAJAMO SE VLADNIM UKREPOM

dm Studio je trenutno zaprt za frizerske in kozmetične storitve. Odprti ostajamo za prodajo profesionalnih izdelkov in darilnih bonov. Za več informacij ali nakup bonov po pošti nas pokličite na **04 517 05 10** ali pišite na **kranj.dmstudio@dm.si**.

Pikčasta majica in čelada za dober namen

S pomočjo zmagovalca letošnje kolesarske Dirke po Franciji Tadeja Pogačarja so pred božičem razveselili Junake 3. nadstropja.

VILMA STANOVNIK

Komenda – Naš odlični kolesar in skupni zmagovalec francoskega Toura Tadej Pogačar je podpisano pikčasto majico, ki jo je osvojil za zmago v najtežjem gorskem vzponu, skupaj s podpisano pikčasto čelado podaril slovenskemu novičarskemu portalu Siol.net, in sicer za dobrodelno dražbo za projekt Junaki 3. nadstropja za otroke in njihove družine. Dražba je potekala od 7. do 21. decembra, na njej pa so iztržili 2650 evrov.

»Zelo sem vesel, da so se ljudje odzvali, in skupaj smo zbrali kar lepo vsoto, ki vam bo, upam, vsaj malo polepšala konec tega leta. Vsem vam želim, da bi se uspešno borili

in gledali v prihodnost z iskricami v očeh. Objemite svoje najbližje, živite v trenutku in se veselite vseh zmag, tudi tistih najmanjših, dnevnih. Te so pomembne za veliko zmago! Jemljite dan za dnem,« je sporočil naš kolesarski as Tadej Pogačar.

Veliko vlogo pri akciji je imela Urška Žigart, Tadejevo dekle, ki je tudi sama kolesarka. »Vsem malim junakom in velikim junakom, ki vsak dan bdijo ob njih, želim obilo srečnih trenutkov v prihodnjem letu in pogumno naprej. Če vam bo to vtilo vsaj malo upanja in narisalo nekaj nasmeškov na obraz ter bo navdalo eno malo srce z nekaj sreče, smo dosegli namen,« je dodala Urška Žigart.

Škrat Jurček vabi na Pokljuko

Nova maskota svetovnega prvenstva v biatlonu, ki bo sredi februarja na Pokljuki, že pozdravlja udeležence velikega športnega dogodka, poključski škrat Jurček pa je tudi glavni junak nove slikanice.

VILMA STANOVNIK

Pokljuka – Že več kot dvajset let na Pokljuki potekajo tekme najboljših biatloncev sveta, prav poseben izziv za organizatorje pa je bližajoče se svetovno prvenstvo IBU v biatlonu, ki bo med 9. in 21. februarjem prihodnje leto.

V Organizacijskem odboru Pokljuka so se odločili, da za to priložnost poskrbijo tudi za novo maskoto. To je poključski škrat Jurček, ki je tudi glavni junak nove slikanice Zaklad poključskih škratov.

»Slikanica Zaklad poključskih škratov je nastala v pričakovanju izjemnega športnega dogodka. Ne le obeti nove športne pravljice, pač pa tudi pravljici pokrajina in bogata naravna in kulturna dediščina Pokljuke, so navdihnili

zgodbu o poključskih škra-
tih,« pravijo organizatorji in dodajajo, da je slikanica plod dela vrhunskih slovenskih ustvarjalcev, mladinskega pisatelja Žige X. Gombača in ilustratorja Gorazda Vahna.

Slikanica je nastala s sodelovanjem Športnega centra Triglav Pokljuka in Organizacijskega odbora Pokljuka ter zavoda Škratelj. V zavodu Škratelj ustvarjajo zgodbe, ki povezujejo domišljiske svetove z naravo, kulturo in športom. »Slikanica bo tako na Pokljuko pripeljala novo maskoto – poključkega škra-
ta Jurčka, ki bo promoviral odličnost in svetovnost biatlonu. In ko bomo februarja stiskali pesti za naše biatlonce, ne pozabite, da zanje navijajo tudi poključski škrtatje. Ko pa vas pot ob prvi priložnosti

Maskota Jurček je tudi glavni junak nove slikanice Zaklad poključskih škratov.

odpelje na Pokljuko, raziščite njene skrivne kotičke. Kdo ve, morda pa poključski

škrtatje še vedno tam gori izvajajo škrtatvadbo!« še dodajajo organizatorji.

Za naslov prvakov tudi smučarski tekači

Rudno polje – Včeraj so se na državnem prvenstvu v smučarskih skokih v Planici pomerili skalalke in skakalci (tekma se do zaključka naše redakcije še ni končala), v soboto pa bo državno prvenstvo tudi na Pokljuki. Za naslova najboljših bodo tekmovali tekači in tekačice.

Uspešni tudi na mivki

Kranj – Naši odbojkarji na mivki Špela Morgan in Katarina Fabjan ter Danijel Pokeršnik in Tadej Boženk so minuli konec tedna postali zmagovalci srednjeevropskega prvenstva Mevza v Ramat Ganu. S srebrnima odličjem so uspeh dopolnili Nejc Zemljak in Jernej Potočnik ter Tjaša Kotnik in Tajda Lovšin. Ta teden pa je Odbojgarska zveza Slovenije razglasila najboljšo odbojkarje letošnjega leta. Za najboljšo odbojkarico je bila izbrana Eva Mori, za najboljšega odbojkarja pa Klemen Čebulj. Naziva najboljših odbojkarjev na mivki sta pripadla Tjaši Kotnik in Vidu Jakopinu. Najboljši trener ženske ekipe je Gregor Rozman, najboljši trener moške ekipe pa Matija Pleško.

Poskrbeli so za varnost

Sredi januarja naj bi se vendarle začela nova sezona v najmočnejši hokejski ligi na svetu, kjer v moštvu Los Angeles Kings vidno vlogo igra Hrušičan Anže Kopitar, ki je zadnja leta tudi kapetan ekipe.

VILMA STANOVNIK

Jesenice – Vodstvo severnoameriške lige NHL se je pred kratkim odločilo, da se bo nova sezona začela 13. januarja. Pandemija koronavirusne bolezni je ligo močno skrajšala. Ekipe bodo v rednem delu igrale le znotraj začasno sestavljenih divizij, prva štiri moštva iz vsake pa se bodo uvrstila v končnico. V vzhodni, centralni in zahodni diviziji bo osem moštev odigralo po osem medsebojnih srečanj z ostalimi člani divizije, v severni, ki je povsem kanadska s sedmimi ekipami, pa se bodo med seboj merila devetkrat ali desetkrat.

»Upam, da bo v teh zadnjih tednih pred začetkom vse šlo po načrtih in da ne bo zapletov zaradi zdravja in logistike tekmovanja ter da se bo liga res začela. Je pa dejstvo, da smo zadnjo tekmo

Anže Kopitar se pripravlja na novo sezono. / Foto: Gorazd Kavčič

odigrali 11. marca, tako da je od nje preteklo že kar nekaj časa,« je ob sporočilu, da se vendarle bliža nova sezona, povedal naš as Anže Kopitar, ki je imel tako kar dosti časa za počitek pa tudi za priprave za novo sezono.

»Mislim, da sem pripravljen tako, kot moram biti, sedaj se bo treba osredotočiti

na sezono in jo čim boljje začeti,« še pravi Kopitar, ki odobrava nov način igranja. »Tako so poskrbeli za našo varnost, saj bo manj poto-
vanj. Bomo pa veliko tekem odigrali proti istim nasprotnikom, kar pa niti ni tako slabo,« je še povedal Kopitar, ki bo z ekipo začel trenirati 31. decembra.

Jeseničani slavili v Mariboru

JOŽE MARINČEK

Jesenice – V torek so hokejisti odigrali tri tekme članskega državnega prvenstva. V Mariboru se je srečanje med domačini hokejisti in ekipo SIJ Acroni Jesenice po pričakovanju končalo z zmago

Jeseničanov, ki so slavili z 1 : 8 (0 : 3, 1 : 4, 0 : 1). V Celju se je srečanje med ekipama True Celje in Triglav končalo z zmago domačinov, rezultat pa je bil 3 : 1 (1 : 0, 0 : 1, 2 : 0). V Dvorani Podmežakla se je srečanje med hokejisti Hidrie Jesenice in Slavije

Junior končalo z zmago gostov, ki so bili boljši in so slavili z rezultatom 2 : 5 (0 : 1, 1 : 2, 1 : 2).

Sinoči sta tekmo članskega državnega prvenstva odigrala še SŽ Olimpija in MK Bled, a se do zaključka naše redakcije še ni končala.

AVTOVLEKA:
041 620 143

SERVIS VOZIL
VULKANIZERSTVO
KLEPARSTVO
AVTOOPTIKA

Karoserijska dela opravljamo za vse zavarovalnice pogodbeno.

Srečno in varno vožnjo v letu 2021
vam želi kolektiv Auto M.

Srečno in zdravo

ČADEŽ za prste oblikarj

MESNICE ČADEŽ Kranj, Koroška c. 26 / Jesenice, C. Cirila Tavčarja 6 / Škofja Loka, SPAR partner Čadež v Nami / Bohinjska Bistrica, SPAR partner Čadež, Triglavsko c. 36. Mesnine Čadež so na prodaj tudi v trgovinah SPAR, Mercator in E.Leclerc.

www.mesarstvo-CADEZ.si

Spiritova nagrada Eurotroniku

Kranjsko podjetje Eurotronik, ki je znano predvsem po IP sestrskem klicnem sistemu NurseCare, je prejemnik nagrade Spirit Slovenija za ITM izvoznika leta.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Javna agencija SPIRIT Slovenija je v okviru mednarodnega izobraževalnega programa Vodenje izvoznega poslovanja – International Trade Management (ITM), ki ga je letos izvedla v digitalni obliki, nagrado ITM izvoznik leta 2020 podelila podjetju Eurotronik Kranj, proizvajalcu IP sestrskega klicnega sistema NurseCare, ki ga uporabljajo v zdravstvenih ustanovah. Nagrado so podelili sedmo leto zapored.

Program ITM velja za enega najučinkovitejših mednarodnih izobraževalnih programov s področja mednarodne trgovine v Evropski uniji in se v mednarodnem okolju izvaja že od leta 2006. Pri izvedbi programa sodeluje tudi Spirit Slovenija, ki letno krije večino stroškov udeležbe petnajstim slovenskim podjetjem, vanj pa je bilo vključenih že 160 slovenskih podjetij, je razložil dr. Tomaž Kostanjevec, v. d. direktorja Spirit Slovenija. »Program udeležencem

Andraž Krajnc, direktor podjetja Eurotronik Kranj

daje pomembna znanja in orodja za strukturiran in načrtovan vstop na tuje trge, saj je izvoz ključen za nadaljnjo rast in razvoj njihovega podjetja,« je pojasnil.

Letos nagrajeno podjetje Eurotronik Kranj je bilo izbrano med udeleženci preteklih dvanajstih generacij programa ITM, odlikujejo pa ga izvozna naravnost, inovativna proaktivnost in nenehen razvoj novih

izdelkov. »Njihovi finančni, izvozni in razvojni kazalniki tudi po objektivnih podatkih dokazujejo stabilnost in hkrati rast podjetja. V podjetju dosegajo konstantno rast kapitala in prihodkov, visok koeficient likvidnosti, povečujejo zaposlovanje in širijo svojo prisotnost na mednarodnih trgih. V podjetju razvijajo napredne informacijsko-komunikacijske rešitve za bolnišnice, domove

starejših in druge zdravstveno-negovalne organizacije. Njihove rešitve pripomorejo k dvigu kakovosti v zdravstveni negi in optimizirajo delovne procese v zdravstveno-negovalnih organizacijah. So izkušen razvijalec in proizvajalec naprednega IP sestrskega klicnega sistema NurseCare, ki je vodilni na slovenskem trgu, uporabljajo pa ga že tudi številni zdravstveni centri po celem svetu, so razložili v Spiritu Slovenija.

Eurotronik je prisoten na več kot tridesetih svetovnih trgih, tudi v Avstraliji, Indoneziji in Združenih arabskih emiratih. Zaposlenim nudijo stimulatívno delovno okolje s številnimi možnostmi izobraževanja. Po Bisnode indeksu uspešnosti z 99 od 100 točk sodijo v sam vrh slovenskega gospodarstva. Z naložbami v razvoj novih rešitev ter umeščanjem na nove trge z različnimi oblikami delovanja ohranjajo in zagotavljajo visok obseg in proaktivnost mednarodnega poslovanja, so še pojasnili v agenciji.

Družbeno odgovorni delodajalci

Med prejemniki certifikata Družbeno odgovoren delodajalec je tudi podjetje E3PLUS iz Šenčurja.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – Razglasili so prvih 14 prejemnikov pristopnega certifikata Družbeno odgovoren delodajalec, med njimi je tudi računovodsko podjetje E3PLUS s sedežem v Šenčurju, ki si je kot edino za svoje področje certificiranja izbralo medgeneracijsko sodelovanje. »V storitveni dejavnosti veliko znanja vlagamo v ljudi in zavedamo se, da so ljudje naš največji kapital. Zato je izjemno pomembno, da poglobimo medgeneracijsko sodelovanje, da tisti, ki so že dolgo z nami, svoje strokovno znanje in dobre medsebojne odnose prenašajo na mlajše generacije,« razlaga Erika Kostanješek, vodja računovodskega servisa E3PLUS.

S pristopom k certifikatu Družbeno odgovoren delodajalec so v E3PLUS tako med drugim poskrbeli za objavo seznama internih strokovnjakov, ki so pripravljeni deliti znanje med sodelavce, izvajanje delavnic za zaposlene glede poznavanja

različnih generacij, uvedli so tudi nefinančno nagradjevanje. Kot dodaja Kostanješkova, jim bo certifikat omogočil tudi izboljšanje odnosov ljudi, okolice in narave.

V 14 podjetjih, ki so prejela pristopni certifikat, je skupaj zaposlenih več kot 2400 oseb. Delujejo v različnih panogah, od gostinstva, trgovine, finančne in zavarovalniške dejavnosti do ravnanja z odpadki, informacijske dejavnosti, izobraževanja, poslovanja z nepremičninami in na področju javne uprave. Nosilec certificiranja je Ekvilib Inštitut v sodelovanju s partnerji: Gospodarsko zbornico Slovenije, Združenjem delodajalcev in Zvezo svobodnih sindikatov. Projekt Družbeno odgovoren delodajalec – certifikat Družbeno odgovorno podjetje je bil izbran na javnem razpisu za sofinanciranje sistema certificiranja družbeno odgovornih podjetij, ki ga sofinancira tudi Evropska unija. Traja od maja 2019 do septembra 2022, njegova vrednost pa je dva milijona evrov.

Petrol kmalu več kot dvesto polnilnic

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Družba Petrol ima trenutno v svoji mreži 179 električnih polnilnic. V zadnjih treh mesecih leta je oziroma še bo postavila 39 polnilnic, v prvih dveh mesecih prihodnjega leta pa še dodatnih 18. Tako bo predvidoma februarja število že preseglo dvesto polnilnic.

V začetku prihodnjega leta pa načrtujejo tudi postavitev prvih ultra hitrih električnih polnilnic na lokacijah Kozina, Maribor vzhod in Tepanje vzhod.

Kot pravijo v družbi, javne polnilnice predstavljajo ključno vlogo v razvoju trajnostne mobilnosti. Z električnimi polnilnicami omogočajo dinamično

prilagajanje odjema moči na merilnem mestu ter zagotavljajo večjo stabilnost električnega omrežja.

Vse novejšje polnilnice imajo tudi možnost nadgradnje na višjo stopnjo polnjenja. V družbi tako načrtujejo nadgrajevanje obstoječih polnilnic, ki bodo omogočale polnjenje z močjo od 50 do 150 kilovatov.

Pred kratkim so izdali tudi novo mobilno aplikacijo, s katero uporabniki lahko najdejo celotno električno polnilno infrastrukturo.

Podjetje sodeluje tudi pri projektu brezplačnih prevozov za starejše Prostofer, v okviru katerega občinam omogoča dobavo električnih vozil in namestitvev polnilne infrastrukture.

Priznanje Danfossu Trata ob jubileju delovanja

JASNA PALADIN

Ljubljana, Kamnik – Podjetje Danfoss Trata, ki ima proizvodni enoti v Ljubljani in v Kamniku, letos beleži 25-letnico delovanja. Ob tej priložnosti mu je Gospodarska zbornica Slovenije podelila jubilejno priznanje. Priznanje je sprejel generalni

direktor podjetja Aleksander Zalaznik: »Podjetje smo pripeljali do družbe s 600 zaposlenimi in prometom, ki presega sto milijonov evrov. Za to je bilo treba vložiti veliko znanja, dela, denarja in podpore vodstva danskega Danfossa. Nastalo je podjetje, na katero smo lahko ponosni,« je dejal ob tem.

V letu 2021 vam želimo veliko

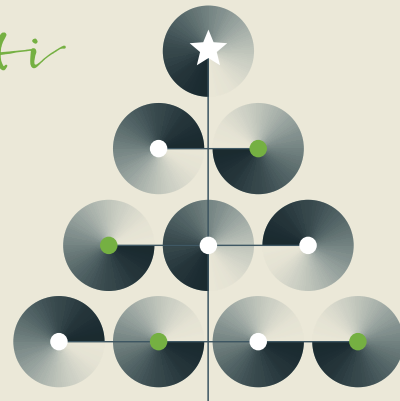
- hitrih idej,
- dobrih odločitev in
- praznovanj doseženih ciljev.

Naj bo zdravo, zadovoljno in uravnoteženo.

Vaša Ljudska univerza Kranj

04 280 48 00 f
www.luniverza.si

sreča je izpolniti željo!

Naj vam novo leto prinese izpolnjene načrte, nove priložnosti in pričakovanja. Veseli nas, da smo tudi mi del te zgodbe. Že 30 let!

30
Enostavno prava izbira. Že 30 let.

Policisti zasegli konopljo

SIMON ŠUBIC

Domžale – Policisti so pred dnevi po zbranih obvestilih in pridobljeni sodni odredbi opravili hišno preiskavo pri 52-letnem osumljencu iz območja Domžal. Pri njem so našli prirejen prostor za gojenje prepovedane droge konoplja. Našli in zasegli so več kot štiristo sadik konoplje, okoli kilogram že posušene droge, pakirane v vrečkah, okoli deset kilogramov

zdrobljenih listov konoplje ter pripomočke za pridelavo droge.

Domžalčanu so odvzeli prostost, zaradi suma kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami pa so ga privedli k preiskovalnemu sodniku, ki je zanj odredil pripor. Policisti nadaljujejo zbiranje obvestil, o vseh ugotovitvah pa bodo obvestili pristojno državno tožilstvo.

Brez razloga klicala policijo

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti so v torek na interventno številko 113 prejeli klic osebe, ki je na kratko pozvala »Na pomoč!«, nato pa prekinila zvezo. Kot so v postopku ugotovili policisti, je oseba klicala zgolj zato, da bi prestrašila partnerja, na vrnjene klice policije pa se ni oglašala, ker naj bi ji bilo nerodno, so sporočili s Policijske uprave Kranj.

Policisti klicateljico obravnavajo v prekrškovnem

postopku zaradi neupravičene povzročitve intervencije. »Interventna številka 113 je namenjena samo klicem v sili, kadar občani potrebujejo pomoč policije. Gre za primere, ko je ogroženo življenje, osebna varnost ali premoženje, ko je zaznano nasilje, prometna nesreča, resna grožnja, napad ali kadar gre za kaznivo dejanje, prekršek, ogrožanja itd., skratka takrat, ko je nujno potrebna pomoč policije,« je razložil Bojan Kos s Policijske uprave Kranj.

Prepoved pirotehnike

Kranj – Pred vsakimi božično-novoletnimi prazniki se vrstijo pozivi k neuporabi ali vsaj obzirni in varni uporabi pirotehničnih sredstev. Letos ti niso potrebni, saj je vlada v luči zaježitve epidemije novega koronavirusa prepovedala prodajo in uporabo vsakršnih pirotehničnih sredstev ter prirejanje ognjemetov. Ker se je za prepoved odločila tik pred zdajci, so trgovci nekaj pirotehnike prvim kupcem že prodali, obstaja pa tudi bojazen, da bo zaradi prepovedi prodaje oživel črni trg. Kljub vsemu lahko pričakujemo, da bodo letošnji prazniki precej mirnejši od preteklih.

Nasilneža privedli k sodniku

Kranj – Policisti so v torek k preiskovalnemu sodniku Okrožnega sodišča v Kranju s kazensko ovadbo privedli moškega, ki je osumljen nasilja v družini, in sicer fizičnega napada na partnerko. Za dejanje je enkrat že bil obravnavan, ta teden pa ga je ponovil, so razložili na Policijski upravi Kranj. Moškemu so izrekli prepoved približevanja. Prijavite nasilje, ko do njega pride, pozivajo policisti.

Radovljičana so našli v Ljubljani

Radovljica – Policija je v torek preklcala iskanje 66-letnega Marjana Finžgarja z območja Radovljice. Našli so ga v Ljubljani, z njim pa je vse v redu. Ob tem so se zahvalili za prejete informacije.

KURILNO OLJE

DATRIS

GREJE MOČNEJE

080 2341

Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

Pogrešanega našli mrtvega

Večdnevno iskanje 39-letnega planinca na Grintovcu je v torek dopoldan le obrodilo sadove. Pogrešanega so našli mrtvega na strmem in zaledenem terenu.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Policisti in kranjski gorski reševalci so v torek na območju Grintovca kljub megli nadaljevali iskanje pogrešanega planinca Domna Lazarja. Devetintridesetletnega Dolenjca, ki so ga pogrešali od minulega petka, so našli mrtvega na strmem in zaledenem terenu na višini okoli 1600 metrov. Pokojni planinec je bil ustrezno opremljen, v gorah je bil sam, vse okoliščine pa kažejo, da je šlo za nesrečo, so sporočili s policije.

Na Policijski upravi Kranj so povedali, da je iskanje v torek potekalo s pomočjo brezpilotnih zrakoplovov (dronov) in policijskega helikopterja. »Pregledovalo se je neprehodno in zelo strmo območje Grdega grabna na Grintovcu. Planinca je pri pregledu terena dopoldan na višini okoli 1600 metrov našel policijski helikopter. Na kraju, kje je bil najden pokojni, je bil zaledenel sneg,« je potek iskanja opisal Bojan Kos, predstavnik za odnose z javnostmi PU Kranj. Kot je dodal, je tudi torkovo iskalno akcijo zelo ovirala megla.

Pokojnega planinca so iskali od petka zvečer naprej. Svojem se je ta dan nazadnje javil ob 10. uri, ko je bil na poti med Zoisovo kočo na Kokrškem sedlu in Grintovcem na kamniški strani. Še isti večer in ponoči so kamniški in kranjski gorski reševalci vsak na svoji strani Grintovca pregledovali teren, kjer bi se pogrešani lahko nahajal. Pri tem niso bili uspešni, so pa v bližini spodnje postaje tovarne žičnice

Pokojnega planinca so v torek dopoldan našli s pomočjo policijskega helikopterja.

Domna Lazarja so policisti in gorski reševalci iskali od petka zvečer. / Foto: PU Kranj

na Kokrško sedlo našli njegov avtomobil, ki je bil parkiran v bližini spodnje postaje tovarne žičnice na Kokrško sedlo. V soboto in nedeljo so iskalno akcijo nadaljevali le še na kranjski strani gore, kjer so s pomočjo tehnologije ugotovili približno lego mobilnega telefona pogrešanega.

Večdnevno iskanje je potekalo na izjemno zahtevnem in spolzkem terenu, ki sta ga skoraj ves čas spremljala megla in veter, zato so ga v nedeljo zvečer prekinili do izboljšanja razmer. Te so se izboljšale v torek, ko so v iskanje vključili tudi policijski helikopter. Prav z njegovo pomočjo so pokojnega

Lazarja tudi našli. Policisti opozarjajo na veliko nevarnost v gorah ter izjemno in zelo nerazumno tveganje, ki ga v teh dneh z gibanjem v visokogorju sprejemajo posamezni bolj ali manj izkušeni planinci. »Ne tvegajte, počakajte na bolj ugodne razmere, ker so trenutne da-leč od tega!« svetujejo.

Obtoženi trojnega umora ni priznal

Peter Gaspeti ta teden na sodišču ni priznal krivde za junijske umore treh sorodnikov v Škocjanu pri Domžalah, starih od 51 do 81 let.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Na ljubljanskem okrožnem sodišču je v torek potekal obravnavni narok zoper 24-letnega Petra Gaspetija, obtožena umora treh sorodnikov 13. junija v Škocjanu pri Domžalah. Gaspeti krivde ni priznal, je poročala Slovenska tiskovna agencija. Sledilo bo »klasično« sojenje, sodnica pa je ob tem napovedala, da bo zaradi »neodzivnosti obtoženega« razmislila o morebitni

postavitvi sodnega izvedenca za ugotovitev obtoženčeve procesne zmožnosti. Obramba pa prav tako predlaga postavitve novega sodnega izvedenca psihiatra.

Tožilstvo 24-letniku očita umor na grozovit ali zahrbtnen način, za kar mu preti najmanj petnajst let zapor. Kot smo poleti poročali v Gorenjskem glasu, naj bi mladenič 13. junija v Škocjanu pri Domžalah z ostrim predmetom vzel življenje trem sorodnikom, starim 81,

74 in 51 let, šlo pa naj bi za starša in strica. Po dogodku je storilec sam poklical policiste in jih tudi počakal na kraju kaznivega dejanja. Tožilstvo je na predobravnavnem naroku za vsa očitana dejanja predlagalo izrek enotne kazni trideset let zapor, če bi obtoženi krivdo takoj priznal. A Gaspeti je na vprašanje sodišča, ali priznava krivdo, molčal, zato se je štelo, da očitanih dejanj ne priznava. Tudi sicer je bil obtoženi v sodni dvorani zelo

tih in redkobeseden, je poročal STA.

Gaspetijev odvetnik Anže Mlinarič je po končanem naroku za medije povedal, da motiv za umor ni znan. Po njegovem mnenju tudi ni šlo za umor, ampak če že, za uboj, ali je temu res tako, pa bo pokazal sam dokazni postopek.

Gaspeti se je po krvavem dogodku nekaj mesecev zdravil v enoti za forenzično psihiatrijo UKC Maribor, zdaj pa je v priporu v Ljubljani.

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLED

Trideset let Republike Slovenije

Gorenjski glas in Gorenjski muzej bosta združila moč za voščilo Republik Sloveniji ob njeni tridesetletnici. Voščilo bo podlistek, ki bo izhajal vsak petek v Gorenjskem glasu, konec leta pa bomo besedila z dodatnimi prilogami izdali v knjigi.

DR. JOŽE DEŽMAN

Med avtorji podlistka smo tako zaposleni v Gorenjskem muzeju (Monika Rogelj, Jelena Justin, Barbara Kalan, Jože Dežman) kot številni zunanji sodelavci, omenimo Igorja Podbrežnika, Rino Klinar, Jožeta Resmana, Jano Babšek, Antona Tomažiča, Vincencija Demšarja. S tridesetimi leti je Republika Slovenija starejša od prve Jugoslavije (1918–1941) in dosega dve tretjini časa obstoja druge Jugoslavije

(1945–1991). Nastanek in razvoj Republike Slovenije počasi iz preteklosti postaja zgodovina. Prav slavnostne obletnice so priložnost, da se vprašamo, kje smo že pri raziskavah in predstavitev naše prve demokratične in samostojne države. Gorenjci smo lahko ponosni na dr. Janeza Bleiweisa, ki mu nova in nova spoznanja o njegovem ustvarjanem prispevku k rojstvu slovenskega naroda potrjujejo častno ime oče slovenskega naroda. Dr. Božidar Jezernik

opisuje, kako je Edvard Kardelj podcenjeval Janeza Bleiweisa, češ da ni bil noben revolucionar in ideolog. Jezernik pa nasprotno meni, da so »Bleiweis in njegov krog v danih razmerah mogli uspešno izvesti projekt narodne prebujanja slovenskega naroda edine s svojo politiko majhnih in previdnih korakov. Pravilnost njihove politike pa najbolje potrjuje, da so na ta način uspešno izvedli revolucijo, ki (še vedno) traja.« Nosilec slovenske osamosvojitve bolj kot roditeljski nazivi pripada skupno odlikovanje: »the founding fathers« – ustanovni očetje, gradniki, utemeljitelji, osamosvojitelji Republike Slovenije. Ravno kar je izšel bogat in zanimiv pregled zgodovine Demosa na Domžalskem, že pred časom prav tako izstopajoča predstavitev Demosa na Kamniškem. Mnogi od tistih, s katerimi se bomo srečevali, so že predstavljeni v knjigah, dokumentarnih filmih, številnih intervjujih, napisali so tudi pomembna besedila in sodelovali pri pisanju prelomnih dokumentov nastajajoče in novorojene države. Doslej smo največ pozornosti posvetili osvobodilnim letom 1987–1991: procesom demokratizacije, osamosvajanja, vojni za obrambo samostojne Slovenije leta 1991. V teh procesih so gorenjski junaki (in seveda tudi junakinje) odigrali pomembno vlogo. Zato se bomo najprej posvetili Ivanu Omanu, Francetu

Tomšiču, Francetu Bučarju, Rudiju Šeligu, Petru Venclju, Jelku Kacinu, Jožici Puhar, Vitomirju Grosu, Ivu Bizjaku, Petru Jambreku, Antonu Tomažiču, Francu Čebulju. Posebej bomo omenili pomen Gorenjskega glasa in pravne pobude na Gorenjskem. Nadaljevali bomo s

predstavitvijo prelomnega dogajanja v gorenjskih občinah. Ena osrednjih vsebin bo več besedil o vojaških pripravah in vojni za obrambo samostojne Slovenije leta 1991. Jelena Justin bo predstavila Janeza Slaparja, Petra Zupana, Janeza Kavarja in Ivana Hočevarja.

Nekaj nadaljevanj bomo posvetili ilustracijam tedanjega časa z izbranimi citati iz pisem bralcev v Gorenjskem glasu. Trideset let je že doba, da se lahko posvetimo nekaterim spremembam, ki so zlasti na Gorenjskem zgodile v tem času. Monika Rogelj je v izvrstni razstavi in katalogu Gorenjska 1991–2016 – 25 let v luči muzejskega gradiva pregledno predstavila temeljne razvojne procese, ki oblikujejo Gorenjsko v Sloveniji: politična slika, nove občine, gospodarstvo, okolje, infrastruktura, turizem, zdravstvo, šolstvo, kulturne ustanove, varnostne razmere ... Sledilo bo nekaj pogledov mladih na republiko, ki jih bo s sodelavci pripravila Magda Zore. Sklenili bomo s pregledom spominske krajine in napovedjo knjige. Srečno v prazničnem letu 2021!

IGOR PIRKOVIČ*

Ko praznuje domovina

Danes, ko praznuje domovina,
je čas vznesenosti srca,
je čas ponosa in spomina,
je čas, ki nekaj več velja.

Danes spet je tisti dan v letu,
ko nas ponos preveva spet.
Kot gledal bi, ko cvet pri cvetu
se da na sončno dlan ujet'.

Danes bi ne smel zdrveti mimo,
saj danes praznični je dan.
Ko pesem sama najde rimo.
Ta dan se ni zgodil zaman.

Danes, ko praznuje domovina,
zaveje naj milijon zastav.
Za nas je ena in edina.
Tako naj bo, tako je prav.

(*Iz pesniške zbirke Igorja Pirkoviča Skupaj – zbirka pesmi o domovini ob tridesetletnici neodvisne in samostojne Slovenije, oktober 2020)

Pogovor
Ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore: »Po epidemiji bomo vsi drugačni.« **Stran 14**

Pogovor
Prof. dr. Peter Jambrek o plebiscitu za samostojno in neodvisno Slovenijo ... **Stran 15**

Kultura
Razstava o ljudeh in dogodkih, ki so nekoč polnili sodne spise in časopisno črno kroniko **Stran 16**

Od petka do petka

Karl Erjavec napoveduje vložitev konstruktivne nezaupnice sedanji vladi do konca leta. / Foto: arhiv GG

Sova na očitke, da je minuli četrtek na gradu Strmol pripravila družabno srečanje, odgovarja, da je šlo za delovni posvet. / Foto: Aleš Senožetnik

V predsedniški palači so se ob koncu leta že tradicionalno srečali predsedniki republike, vlade, državnega zbora in državnega sveta. / Foto: Daniel Novaković (STA)

Prva presaditev pljuč obolelemu za covidom-19

SIMON ŠUBIC

Vložitev konstruktivne nezaupnice do konca leta

Predsednik DeSUS-a Karl Erjavec je v torek po sestanku s predsedniki strank KUL napovedal, da bodo do konca leta, ko pričakuje, da bodo zbrali 46 podpisov poslancev, vložili konstruktivno nezaupnico vladi Janeza Janše, sam pa bo kandidat za mandatarja nove vlade. S tem bodo po Erjavčevih besedah sledili vodilu predsednika države Boruta Pahorja, ki je v ponedeljek pozval, da se politična situacija razčisti čim prej. Erjavcu se lahko račun izide le, če podpise prispevajo tudi poslanci SMC-ja, a predsednik stranke Zdravko Počivalšek je že minuli teden zatrdil, da je vseh osem poslancev enotnih v tem, da Erjavca ne podpirajo za mandatarja. Po odločitvi DeSUS-a, da izstopi iz vladne koalicije, je sicer Tomaž Gantar pred tednom dni odstopil z mesta ministra za zdravje, vodenje ministrstva pa je začasno prevzel premier Janez Janša. V DeSUS-u so iz stranke že izključili poslanca Roberta Polnarja, ki nasprotuje oblikovanju nove vlade, zdaj pričakujejo, da bo zapustil tudi njihovo poslansko skupino, v kateri bi potlej ostali še štirje poslanci.

Tajni agenti na Strmolu

Sova je v četrtek na gradu Strmol organizirala pogostitev, zato bo zdravstveni inšpektorat zoper njo uvedel inšpekcijski postopek, je poročal časnik Dnevnik. Kot so zapisali, so v četrtek popoldne na terasi grada Strmol gorele bakle, okoli dvajset gostov je bilo oblečeno v formalne, večerne garderobe. Stregli so jim natakariji in kuharji z gradu Brdo. V Dnevniku navajajo, da je šlo za predpraznični sprejem zunanjih partnerjev Sove, z agencije pa so odgovorili, da je bil dogodek tajeen ter delovne, in ne družabne narave, saj da morajo tudi v času epidemije izvajati svoje zakonsko določene naloge, tudi s tovrstno obliko dela. Za delovni posvet na gradu Strmol so se odločili prav zaradi epidemioloških razmer, saj so lahko zagotovili z vidika zaščitnih ukrepov varno izvedbo delovnega posveta, so še pojasnili na Sovi.

Mlajšemu covidnemu bolniku presadili pljuča

Zdravniki Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana so pred dvanajstimi dnevi presadili pljuča mlajšemu bolniku z dokončno odpovedjo pljuč zaradi covidne pljučnice. Poseg je trajal deset ur, presajena pljuča dobro delujejo, bolnikovo

stanje v Centru za intenzivno terapijo pa je stabilno. Štiriinšestdesletni mož in oče je bil z izjemo blage astme pred tem popolnoma zdrav, kafil ni nikoli, so pojasnili. »To je bila prva presaditev pljuč zaradi posledic covid-19 v Sloveniji in ena izmed približno desetih doslej na svetu,« je povedal predstojnik oddelka za torakalno kirurgijo Tomaž Štupnik. To je bila sicer že njihova šestnajsta presaditev pljuč letos. Covid-19 povzroči pljučnico pri več kot polovici bolnikov, pri nekaterih bolnikih pa so pljuča tako hudo bolna, da potrebujejo dodatni kisik ali celo mehanično ventilacijo. Pri zadeti deli pljuč si lahko po okužbi povsem opomorejo ali pa ostanejo trajno uničeni, pojasnjuje Štupnik in dodaja, da lahko bolezen v nekaterih primerih povsem uniči celotna pljuča, bolnika pa lahko reši le presaditev pljuč darovalca.

Letno srečanje predsednikov

V predsedniški palači je v ponedeljek potekalo letno srečanje predsednikov – republike Boruta Pahorja, vlade Janeza Janše, državnega zbora Igorja Zorčiča in državnega sveta Alojza Kovšce. Namen rednih srečanj, ki jih je uvedel predsednik Pahor

leta 2014, je izmenjava stališč o tistih zadevah države, ki za uspešno reševanje terjajo široko politično sodelovanje in podporo. Letos so se sogovorniki pogovarjali predvsem o epidemiji covid-19, uveljavitvi odločbe ustavnega sodišča glede volitev in pripravah na predsedovanje Svetu EU. Predsednik Pahor je v izjavi za medije po srečanju dejal, da z zaskrbljenostjo spremlja povečevanje politične negotovosti, zato je pozval k čimprejšnji vzpostavitvi politične stabilnosti oziroma da bi se čim prej izkazalo, ali alternativa aktualni vladi res obstaja. Če je ne bo, se je s tem treba soočiti in pogledati, ali bi bilo vendarle mogoče doseči dogovor strank o sodelovanju, da bi vlada uspešno dokončala spopadanje z epidemijo s cepljenjem, je dejal Pahor, ki je prepričan o končni zmagi nad epidemijo. Premier Janša je opozoril, da smo pred zadnjo tretjino spopada z virusom, pri čemer pa napovedi strokovnjakov, ki svetujejo Evropski komisiji, kažejo, da sta pred nami dva najtežja meseca. »To je čas, v katerem bistveno bolj od nestabilnosti potrebujemo stabilnost,« je poudaril. Če ima kdo dovolj glasov in meni, da lahko v teh razmerah in tej sestavi državnega zbora sestavi močnejšo vlado, naj to stori, je še pozval.

Slovenci v zamejstvu (778)

Božična misel iz Sveč

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Sveče ali Suetschach v Rožu na Koroškem so med tistimi koroškimi vasmimi, ki jih vselej rad obiščem: zaradi lepote, zaradi bogate zgodovine, ki je dala in še daje za Slovence na obeh straneh meje precej pomembnih žena in mož, in zadnja leta tudi zato, ker je sveški župnik naš rojak iz Britofa pri Kranju – mag. Igor Krašna. Kot Slovenec in duhovnik iz Slovenije se je odločil za oznanjanje božje besede v koroških krajih, kjer sobivajo slovensko in nemško govoreči. Zato sem spoštovanega gospoda Igorja prosil, da je za predbožično rubriko napisal nekaj svojih misli.

Svoje pisanje je začel s spomini na mesec maj, ko se je na z betonsko ograjo zaprtem mejnem prehodu Jezersko

srečal z avstrijskim motoristom. Spregovorila sta nekaj besed in z vrha gledala na svoji domovini: Igor na slovensko, motorist pa na koroško stran. To je bilo znamenje tedanjega časa. Vendar jim je v njegovi župniji le uspelo praznovati veliko noč in se zbrati na dan Jezusovega vstajenja ob prvi pomladanski luni pri velikonočni sveči.

»Da se bo nekaj podobnega dogajalo tudi v adventu in božiču, ni nihče mogel misliti. Kot skupnost in kot župnija smo že drugič v tem letu vprašani, kako bomo pa sedaj praznovali praznik betlehemske luči. Neonska svetloba adventa letos peša, vsa društva močno omejujejo svojo dejavnost, na kulturnem področju se skoraj nič nedogaja. Pavendarsoljudje

na pobudo vaškega prosvetnega društva na okna svojih hiš postavili osvetljene jaslice, na trgu nas pozdravi božična jelka, ob njej pa po dolgih letih spet betlehemska 'štalca', ki čaka, da jo pridejo ljudje pogledat in se začuditi nad rojstvom novega življenja. Tu bi rad opozoril na vsebino, ki mi je letos pri srcu: znamenje luči, pot in počastitev življenja. Letos sem imel več časa za branje, še posebej v adventu. Tukaj, na Koroškem, nam zelo prav pridejo knjige Mohorjeve iz Celovca. V svoji literaturi berem o razmišljanjih in odgovorih, kaj so in kaj naj bi videli modri, ki so prihajali z Vzhoda, po domnevah iz mesta Sippar, današnjega Tel Abu Habaha v Mezopotamiji, počastit Jezusa.

Mag. Igor Krašna, župnik v Svečah in v Šentjanžu na avstrijskem Koroškem

Večinoma poznamo to pripoved iz Matejevega evangelija. Knjiga, ki jo berem, ima 304 strani in poskuša analizirati vse možnosti, ki so dane človeškemu razumu, da bi skrivnost betlehemske zvezde tudi razumel. Najbolj se je uveljavila teorija o kunjunciji Jupitra in Saturna, ko so zemlja in ti dve nebeški telesi postavljeni v isto linijo in sta Jupiter in Saturn z zemlje videna kot eno telo,

ena zvezda. V času modrih sta se ti dve telesi najverjetneje zblížali. Moja misel ob branju je bila, da bi tudi sam želel kaj takega videti. Želja se mi je uresničila. V začetku tedna se je to dogajalo na našem nebu ...

Vsem vam želim, da bi vas betlehemska zvezda varno vodila po varni poti do mesta, kjer se človek sreča z življenjem samim. Blagoslovljen božič in vse dobro!«

Po svetu

Dogodki leta 2020 (2)

Zadnjič smo v ospredje postavili nekaj svetovnih dogodkov v prvi polovici leta 2020. To pot storimo enako še za drugo polovico. Sicer pa se leto, ki se izteka, od prejšnjih najbolj razlikuje po dejstvu, da je vse dogajanje v senci pandemije ...

MIHA NAGLIČ

Od julija do decembra

10. julij: Bolgarija in Hrvaška pristopita k mehanizmu ERM-2, ključnemu koraku pred uvedbo evra. Istega dne turški predsednik Recep Tayyip Erdogan podpiše odlok, s katerim Hagija Sofija znova postane mošeja. / 13. julij: Ob stoti obletnici fašističnega požiga Narodnega doma v Trstu predsednik Slovenije Borut Pahor in predsednik Italije Sergio Mattarella podpišeta sporazum o vrnitvi zgradbe slovenski skupnosti. / 30. julij: Ameriška vesoljska agencija NASA izstreli robotsko odpravo Mars 2020, ki bo prinesla vzorce kamnin z Marsa. / 4. avgust: Požar in več eksplozij v skladišču amonijevega nitrata prizadelejo pristaniški del mesta Bejrut v Libanonu. / 9. avgust: Za zmagovalca beloruskih predsedniških volitev je šestič razglašen Aleksander Lukašenko, kar zaneti množične proteste po vsej državi, potem ko opozicijska kandidatka Svetlana Tihanovska zavrne izide volitev. / 25. avgust: Komisija Svetovne zdravstvene organizacije sporoči, da je otroška paraliza iztrebljena iz Afrike. / 3. september: Po več prestavitvah sta bila v

Francoski Gvajani z raketo Evropske vesoljske agencije (Vega VV16) skupaj z drugimi izstreljena opazovalna satelita Nemo HD in Trisat, prva slovenska satelita. / 4. september: Kosovo in Srbija podpišeta sporazum o normalizaciji ekonomskih odnosov. / 15. september: Združeni arabski emirati in Bahrajn sklenejo abrahamski dogovor z Izraelom o vzpostavitvi diplomatskih odnosov kot prvi zalivski državi, ki sta priznali Izrael. / 20. september: Tadej Pogacar kot prvi Slovenec zmagaja na najprestižnejši kolesarski dirki Tour de France, drugi je Primož Roglič. / 27. september: Armenija, Gorski Karabah in Azerbajdžan zaradi zaostritve konflikta v Gorskem Karabahu razglasijo vojno stanje. / 3. november: V Združenih državah Amerike potekajo predsedniške volitve. / 1. december: po 57 letih delovanja se zruši ogrodje glavnega teleskopa observatorija Arecibo v Portoriku. / 5. december: Japonska vesoljska sonda Hayabusa2 se uspešno vrne na Zemljo z vzorci asteroida 162173 Ryugu ... (Vir: Wikipedija)

Božič po svetu

Zadnjič smo prebrali, kako božič praznujejo na Grenlandiji. To pot pa tik

pred božičem 2020 pogledajmo še, kako ga preživijo v Braziliji, Gani in Japonski. Bolje rečeno: kako so ga, letos bo gotovo marsikaj drugače. »V Braziliji so božični običaji pravzaprav zelo podobni evropskim in ameriškim, le da je tam zelo vroče in tako lahko praznuješ božič na plaži! V Braziliji poznajo simpatičen običaj, 'skrivnostnega Božička/prijatelja', torej nekoga, ki te skrivaj obdaruje z drobnarijami ves december, na božični dan pa se razkrije. Božična pojedina je sestavljena iz svinjine, purana, šunke, solat in sadja, predvsem seveda tropskega. Pomembna priloga je riž z rozinami in farofo. In za posladek – sladoled! Nič nenavadnega, glede na temperature.« Zdaj pa z vzhodne obale Južne Amerike skočimo čez Atlantik na zahodno obalo Afrike, v Gano. »V Gani se božično praznovanje začne na božični večer z mašo, kjer se bobna in pleše. Ljudje se oblečejo v svoje tradicionalne noše. Otroci pripravijo kakšno predstavo, na primer jaslice. Zbor zapoje, verniki pa pridejo pred duhovnika in zaplešejo, kar lahko traja vso noč! Nekateri praznujejo tudi z ognjemeti in zabavami. Po maši gredo ljudje domov in se obdarujejo.« Iz Afrike poletimo

v Azijo, na Japonsko. »Na Japonskem je božič čas za širjenje sreče, pa tudi pošiljanje voščilnic in obdarovanje, predvsem med zaljubljenici, podobno kot pri nas valentinovo. Zaljubljeni parčki se sprehajajo in si ogledujejo božične lučke, potem pa gredo na romantično večerjo v restavracijo (dobiti prosto mizo v restavraciji na božični večer na Japonskem je kar podvig). Japonci za božič radi jedo ocvrtega piščanca in japonsko božično torto, ki je pravzaprav biskvit z jagodami in smetano, s figurico Božička za okras. Poleg zaljubljenec pridejo na svoj račun tudi otroci, saj se takrat odvijajo zabave zanje. Božičku rečejo Santa.san, vesel božič pa se reče 'meri kurisumasu'. Praznovanje novega leta je na Japonskem precej podobno našemu praznovanju božiča: v družinskem krogu, z molitvijo, hrano in voščilnicami.« (Vir: potovanja.nomago.si)

Predvsem pa zdravja!

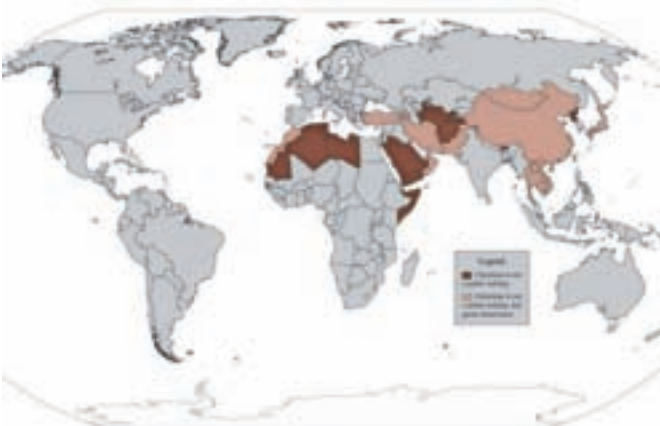
»Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji.« (Lk 2,14) Tako se v Evangeliju po Luku glasi najstarejše božično voščilo. Letos bi k miru dodali samo še zdravja, pa bo vsega dovolj.

Dan obdarovanja (Boxing Day) v Torontu (Eaton Centre), Kanada, fotografirano 26. decembra 2007 / Foto: Wikipedija

Božično drevo in vodometi v brazilskem vele mestu Sao Paulo (Ibirapuera Park), fotografirano 22. decembra 2007

Zemljevid sveta, na katerem so s temno rjavo označene države, v katerih božič ni praznik, s svetlejšo pa tiste, v katerih ni prepovedan / Foto: Wikipedija

Nove knjige (568)

Pesnjenje v vojaški suknji

MIHA NAGLIČ

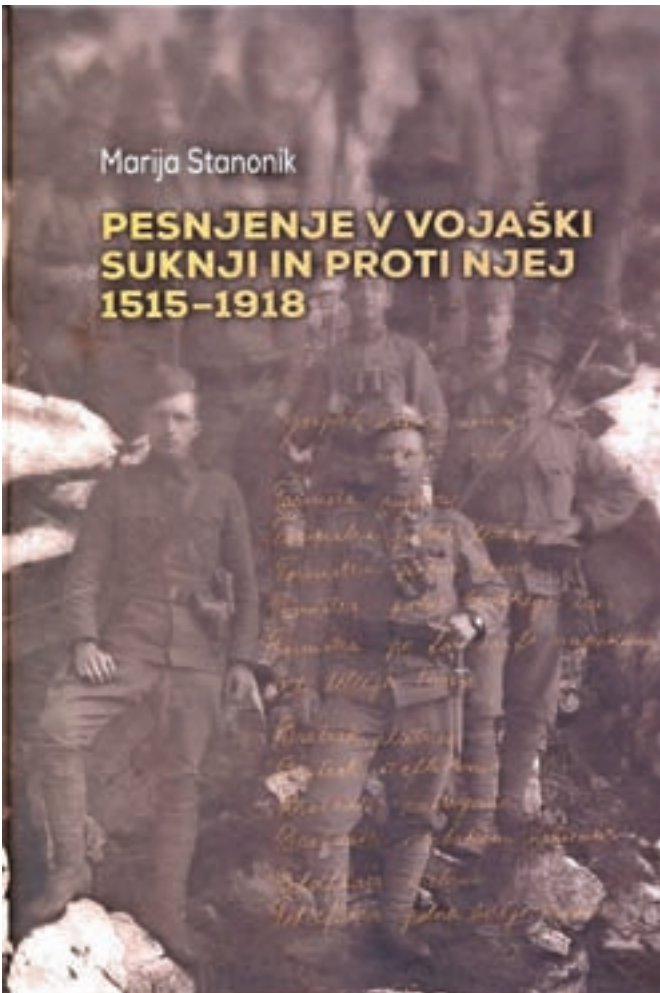
Tretji vojni Božič, 1916: »Božje dete Jezusček, ki rojeno si nocoj: pridi, solze nam obriši, eno prošnjo nam usliši, mir s seboj prinesi svoj! Naj že vendar bo enkrat konec splošne razprti- tije: naj miru že sonce sije, naj se spravi z bratom brat! Saj zato si se včlovečil, da bi verne nas osrečil, saj si prišel nas otet, gani, gani grešni svet, ki je v sporu med seboj, daj človeštvu mir, pokoj! Milo božje detece daj nam čase mirne že.« / Sveta noč 1917: »Oj siva skala, sama čer in vse okoli debel sneg; granate v zraku žvižgajo, da od gora odmeva jek ... In svet je nocoj večer, oj svet večer, oj sveta noč! Doma gradijo jaslice, jaz v strelskem jarku

tu žedim, od mraza in gladu drhtim – od dragih in ljube- čih src tak daleč proč /.../ V četrti že, o Knez miru, med gromom si topov rojen, in jaz še v strelskem jarku tu tako potrtn in žalosten ... Srce s podvojeno močjo nocoj mi hrepeni domov, tja k jasli- cam pod rodni krov! Pri srcu mi je tak tesno, solze zaliva- jo obraz, pa ne le jaz, sto ti- soč src z menoj ihti nocoj ...« (str. 173 in 209–210) Pred božičem 2020, ki je zaradi tegob pande- mije močno drugačen od prejšnjih, se ozrimo več kot sto let nazaj na božiče, kakor so jih preživljali vojaki na bo- jiščih prve svetovne vojne. Navajam dve pesmi iz »mo- nografije z antologijo voja- škkih pesmi«, ki jo je napisa- la in uredila akademikinja

Marija Stanonik. Avtorici in pesniku se opravičujem, ker obe pesmi navajam kar v prozni obliki, sekanje be- sedila s poševnicami bi mu samo škodilo. Avtor obeh pesmi je vojak Vid Ambro- žič (1890–1961), nadarjeni in plodoviti pesnik, ki mu je bilo za razliko od mnogih so- drugov dano vojno prežive- ti. »Zdržema je preživel se- dem let v vojaški suknji, tri leta kot nabornik in nato kot vojak v prvi svetovni vojni. Ves čas je zvesto sledil voj- nemu dogajanju in o njem napisal okrog 270 pesmi. V njegovih pesmih se kot stra- šljiv motiv pojavi lakota ...«

Marija Stanonik, *Pesnjenje v vojaški suknji in proti njej 1915–1918*, Založba ZRC, 2020, 512 strani

Ambrožič je bil eden od na- ših spregledanih pesnikov, v tej knjigi je zdaj celoviteje predstavljen. »Zgodovinski kontekst pričujoče mono- grafije se nanaša na čas, ko je bila večina slovenskega etničnega ozemlja od okrog leta 1500 do poraza Avstro- Ogrske v prvi svetovni vojni 1914–1918 pod habsburško dinastijo. Uokvirjajo jo prve tiskane vrstice iz slovenske puntarske pesmi v kmeč- kem uporuh leta 1515 do pe- smi o tragičnem uporuh slo- venskih črnovojnikov z An- tonom Hafnerjem na čelu v Judenburgu leta 1917.« Res dragocena knjiga.

Pogovor

Po epidemiji bomo vsi drugačni

**Msgr.
Stanislav
Zore**

Na vsakem izmed nas je, da se odloči, ali bo v tej preizkušnji postajal boljši ali pa bo dovolil, da v njem prevladajo razdiralne sile. Seveda bo tudi Cerkev iz tega obdobja prišla drugačna, pravi v prazničnem pogovoru ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore.

JOŽE KOŠNJEK

Spoštovani nadškof, ste ob umestitvi na to dolžnost pomislili na možnost, da boste morali prepovedovati maše z udeležbo vernikov, krste, pogrebe, spovedi, obhajila, poroke?

Leto, ki ga puščamo za seboj, je bilo zelo posebno leto. Že v njegovem začetku smo začeli poslušati poročila o pojavu virusa, tako majhnega, da ga običajni mikroskop niti ne zaznajo, pa je vendar bil sposoben zaustaviti svet. Do letošnjega februarja nas večina ni vedela za Vuhan na Kitajskem, sedaj pa vsi vemo za to mesto, iz katerega se je domnevno začel širiti virus. Najprej se mi je zdelo neverjetno in nemogoče, da bi morali bogoslužne obrede zapreti za navzočnost vernikov. Ko pa smo iz naše bližine, iz Bergama, dnevno dobivali poročila in posnetke o stanju, ki je bilo v resnici zelo skrb vzbujajoče, smo spoznali, da moramo resno ukrepati. V sodelovanju s strokovnjaki in z našo vlado smo škofje 12. marca letos pripravili navodila, za katera smo sodili, da so potrebna in primerna za ohranitev zdravja. Med temi priporočili je bilo tudi bogoslužje brez navzočnosti vernikov, pogrebi v najožjem družinskem krogu ... Vse to je prizadelo ljudi, ki se niso mogli primerno posloviti od svojih bližnjih. Zato sem svojim molitvam za bolnike in zdravstvene delavce že precej nazaj dodal tudi molitve za umirajoče, za pokojne in predvsem za njihove svojce, ki so v teh razmerah zelo prizadeti. Do sedaj je zaradi te bolezni umrlo v Sloveniji že več kot 2000 oseb, med njimi trije duhovniki.

Kako so ukrepe sprejemali verniki, duhovniki? So jih spoštovali? Poslušali in brali smo o očitkih, da Cerkev dela po svoje in da posamezni duhovniki ne spoštujejo navodil. Taki očitki so se na primer pojavljali ob šmarenkem romanju na Brezje.

Odzivi so bili ves čas trajanja epidemije mešani. Na eni strani so bili verniki in duhovniki, pa tudi ljudje, ki niso neposredno povezani z vero, ki so se za ta sprejeto priporočila zahvaljevali. Na drugi strani pa so bili drugi, ki so se jim ta priporočila zdela pretirana. Slišati je bilo tudi besede o teorijah zarote.

Ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore: »Božič sporoča, da vsi, Štajerci in Gorenjci, potrebujemo odrešenje. Zato Kristusu na stežaj odprimo vrata, da bo dobrodošel in da tudi po božiču ostanemo odrešeni, svobodni ljudje. Mir in dobro!«

Očitki, da Cerkev dela po svoje in da se posamezni duhovniki ne držijo navodil, so bili v vsem tem obdobju stalnica določene medijske sredine. Žal moram priznati, da so imeli posamezni duhovniki nekaj težav s sprejemanjem navodil, a je šlo res za posameznike. Ogromna večina je spoštovala omejitve in znotraj omejitev iskala možnosti za pastoralno delovanje, za kar sem jim močno hvaležen. Zlasti močno je odmevalo romanje za veliki šmaren na Brezje. Takrat se je zbralo več ljudi, vendar je bilo vse v skladu s takrat veljavnimi predpisi. Prijava na zdravstveni inšpektorat je pokazala, da verski obredi niso javni dogodek in da zanje niso veljale omejitve, kot je to takrat veljalo za druge javne dogodke.

Kako epidemija vpliva in bo vplivala na delovanje Cerkve, tudi v gmotnem smislu, saj ni tradicionalnih nabirk in darovanj?

Priznati moram, da me preseneča, kako smo se ljudje sposobni razdeliti ob čisto vseh vprašanjih. Tudi ob tako pomembnih stvareh, kot je spoprijemanje z epidemijo, se lahko postavimo na dva bregova in podremo vsak most in vsako brv, ki bi nas lahko povezala. Ko papež Frančišek govori o posledicah epidemije, pravi, da bomo iz nje izšli drugačni, kot smo vstopili vanjo. Ne bomo enaki. Morda bomo boljši, morda bomo slabši, enaki pa ne bomo. Na vsakem izmed nas je, da se odloči, ali bo v tej preizkušnji, ki jo, to moramo priznati, doživljamo različno močno,

postajal boljši ali pa bo dovolil, da v njem prevladajo razdiralne sile. Seveda bo tudi Cerkev iz tega obdobja prišla drugačna. Spremljanje svetih maš se je iz cerkva preneslo na splet, na televizijo in na radio. Marsikje poteka verouk po spletu in verniki darujejo za maše in za Cerkev preko spletnih nakazil. Trenutno še ni moč videti, v čem vse bo ta drugačnost. Veliko moramo prositi Svetega Duha, da bi pod njegovim vodstvom spoznavali, katera pot je prava in katere odločitve vodijo k boljšemu.

Vselej je v slabem tudi nekaj dobrega. Se je povečal čut za sočloveka, za njegove težave, za pomoč pri premagovanju osamljenosti? Cerkev ima pri tem veliko vlogo. Naš časopis je pisal o primeru, ko sta dve sestri družbe Marije Pomočnice z Bleda pomagali v jeseniški bolnici.

Papež Frančišek je v Sporočilu za 54. svetovni dan miru leta 2021 poudaril, da je Cerkev po preganjanju v prvih stoletjih navdihovala družbo k ustanavljanju različnih dobrodelnih ustanov, kot so bolnišnice, zavetišča za reveže, sirotišnice, najdenišnice, hospici, skratka cela vrsta ustanov, ki so bile namenjene najbolj potrebnim pomoči. Temu svojemu poslanstvu se ni nikoli odpovedala. Tudi v lednih časih je ohranjala vsaj najmanjšo mero dobrodelnosti, saj je to del njenega poslanstva. Tudi v času epidemije je tako. Zelo sem bil vesel, ko sem slišal, da je v prvem valu epidemije 1500 mladih sodelovalo s Karitasom pri razdeljevanju hrane

in raznih pripomočkov. Že takrat se je za to dejavnost odločilo kar nekaj duhovnikov. Tako je tudi v valu, ki ga še preživljamo. Ne samo ti dve redovnici, ki ju omenjate, bilo jih je še več, precej več, ki so delovale v različnih zdravstvenih in skrbstvenih ustanovah. Tudi nekaj duhovnikov in redovnikov se je odzvalo klicu na pomoč in so kot prostovoljci pomagali v bolnišnicah ali v domovih za ostarele. Pomembno je, da so se dobrodelne ustanove zelo hitro prilagodile na nove pogoje delovanja. To kaže, kako iznajdljiva je ljubezen, če ima v resnici pred seboj človeka, ki je v stiski, v potrebi.

Bogoslužje, verouk in nekatere druge dejavnosti so se preselile na splet, v moderne oblike komuniciranja. Kako so to sprejeli verniki, zlasti starejši?

V pogovorih večkrat rečem, da je dobro, da nas je ta epidemija zadela v tem času. Kaj bi bilo, če bi prišla pred tridesetimi ali petdesetimi leti? Ne vem, kako bi se odzvali takrat. Vsekakor je velika prednost, da ob vseh potrebnih ukrepih za omejitve in zaustavitev širjenja virusa niso povsem omejeni naši medsebojni stiki. Tukaj so izredno dobrodošla sredstva elektronske komunikacije. Mnogi so jih uporabljali že prej, ko je bilo to samo zaradi premagovanja razdalj. V teh razmerah pa je to potrebno za ohranjanje stikov tudi med najbližjimi, ki se zaradi varovanja zdravja in življenja ne morejo srečevati. Sem sodi tudi versko življenje, spremljanje svetih maš

in verouka po spletu. Pri tem gre za nadomestek, kar ljudje dobro razumejo, saj je tudi telefon ali drug način komunikacije z domačimi le nadomestilo za dotik in objem. Ko se pogovarjamo o bogoslužju po spletu, ljudem veliko pomeni, da lahko vidijo domačega župnika, domač oltar, domačo cerkev. Nekako bolj doma se počutijo. So pa v tem času postali nekateri duhovniki prave zvezde spleta. Po meni znanih podatkih se ob nedeljah po spletu prenašajo svete maše iz več kot 300 župnij. To kaže, da želijo biti katoličani v teh težkih časih povezani s svojo župnijsko cerkvijo in duhovnikom. Naj bo vsa ta tehnologija v večjo slavo Božjo in v duhovno korist ljudi.

Pred nami sta božič in dan samostojnosti in enotnosti. Kakšno je vaše sporočilo za oba praznika, ki spominjata na rojstvo Jezusa in naše države?

Kakšen bo letošnji božič? Kaj nam bo dal? V vseh teh vprašanjih slišim veliko pričakovanje od božiča. Čutim, da je to nekakšna družbena bolezen. Vse pričakujemo od drugih, od države, od Cerkve, od staršev, od duhovnikov, od šole in učiteljev ... Navadili smo se pasivno čakati in sprejemati, in če ne dobimo pričakovanega, godrnjati. A to ničesar ne rešuje. Prazniki so vedno znova povabilo, da dejavno vstopimo vanje, se vprašamo, k čemu nas spodbujajo, in da se tudi vprašamo, kaj sami želimo doživeti, kako se sami želimo obogatiti ob nekem prazniku, pa naj bo cerkven ali državni. Menim, da je prav ta pasivni odnos do praznikov razlog, da je dan po prazniku vse tako, kakor je bilo prej. Božič je mimo in mi smo v starih kolesnicah. Dan samostojnosti in enotnosti je mimo in spet smo kritični do države in njene oblasti. Navsezadnje ni niti vprašanje država ali Cerkev. Vprašaje je osebna aktivnost vsakega državljanja pri življenju Cerkve ali države. Morali bomo spoznati, da se moramo povezovati v skupnost, vendar ne v duhu kolektivismu, ampak v duhu sodelovanja in odgovornosti. Ali kot je 27. marca povedal papež Frančišek: Vsi smo na istem čolnu, vsi krhki in zbegani, istočasno pa pomembni in potrebni, vsi poklicani, da veslamo skupaj!

»Tako za božič kot za dan samostojnosti in enotnosti bi rekel: Ljudje, stopimo skupaj, skupaj praznujmo praznike naše cerkvene in državne skupnosti in skupaj garajmo za naše skupno dobro,« nam sporoča nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore.

Pogovor

Z aplavzom potrjena osamosvojitve

Prof. dr.
Peter
Jambrek

Decembra 1990 je bila na plebiscitu sprejeta odločitev o samostojni in neodvisni Sloveniji. Kako se dogodkov, ki so pripeljali do usodne odločitve, spominja ugledni pravnik prof. dr. Peter Jambrek, ki je pomembno sodeloval v teh procesih?

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kako bi priprave na osamosvojitve Slovenije v letu 1990 postavili v takratni zgodovinski okvir?

Šlo je za obdobje po novembru 1989, ko je padel Berlinski zid, ko so se zrušile meje med Vzhodno in Zahodno Nemčijo, ko je prišlo do njune združitve, ko je razpadla Sovjetska zveza in so nastale nove suverene države. Ves svetovni red, ki je dotlej počival na dvopolnem sistemu, na Berlinskem zidu, na hladni vojni, je začel hitro razpadati. Pričakovati je bilo, da se bo nekaj podobnega kot v Sovjetski zvezi zgodilo tudi z Jugoslavijo kot njeno 'mlajšo sestro', ki je bila tudi komunistična država. Jugoslavija je razpadala že od leta 1980 dalje, ko je umrl diktator Josip Broz, proti koncu osemdesetih let pa je bilo njeno razpadanje nezaustavljivo in nepovratno. Ideja zlasti Jožeta Pučnika je bila, da ne zamudimo za kratek čas priškrtnjenih zgodovinskih vrat, ki dovoljujejo nastanek novih držav.

V tistem času ste bili sodelavec ustavne komisije. Pred kakšnimi pravnimi dilemami ste se znašli glede osamosvajanja Slovenije?

S Francetom Bučarjem, predsednikom skupščine in ustavne komisije, sva bila tedaj tesna sodelavca in se o vsem, kar se je na ustavnem področju dogajalo, medseboj dogovarjala in nato poskusila še druge pridobiti za te ideje. Nisem bil delegat takratne skupščine niti član ustavne komisije, pač pa znotraj Demosa in osamosvojitvenega gibanja nekako specializiran za ustavna vprašanja. Še iz časov kovanja pisateljske ustave je ostalo v navadi, da se me je poklicalo, ko je šlo za ustavna vprašanja ali pisanja novih ustavnih tekstov. Maja 1990 je bil sestanek pri tedanjem predsedniku predsedstva Slovenije Milanu Kučanu, kjer smo pripravili predlog za sprejem nove ustave na skupščini. Temu predlogu je sledila podvinska ustava, napisana avgusta leta 1990. France Bučar je imenoval posebno strokovno skupino, ki naj sestavi osnutek. Bil sem vodja strokovne skupine za pisanje delovnega osnutka nove ustave in takrat sva si bila z Bučarjem enotna, naj se proces sprejemanja nove ustave

Peter Jambrek / Foto: Gorazd Kavčič

zgodí vzporedno s strategijo osamosvajanja, da bi bili skratka hkrati z referendumom potrjeni tudi tisti členi nove ustave, ki bi udeleženi način osamosvajanja. Tako smo se 1. maja na kosilu pri Francetu Bučarju doma v Bohinju zmenili, da naj bi bil 23. decembra potrditveni referendum za novo ustavo, ob kateri bi bila razglašena tudi nova suverena država. To se ni zgodilo, ker se je ustavna razprava, začeta septembra 1990, vlekla in vlekla in nemogoče je bilo pričakovati, da bi bil njen predlog sprejet pravočasno, da bi bil potrjen na referendumu 23. decembra istega leta. To je bilo konec oktobra tudi jasno in tako je prišlo do znanega sestanka koalicije Demos v Poljčah, ki je politično odločil o tem, da se bo zgodil plebiscit o samostojnosti pred sprejemom ustave. To je bila časovna dinamika, ki jo je vodil Demos, za njim pa je capljala tedanja opozicija, ki se je bala volivcev in je sledila glasu ljudstva, ki si je želelo samostojno državo, urejeno po demokratičnih standardih.

Kako se spominjate prelomnega sestanka koalicije Demos v Poljčah 9. in 10. novembra 1990?

Šlo je za seminar kluba poslancev vladajoče koalicije Demos, sestanek zaprtega tipa poslancev, ki so imeli večino v tedanji skupščini. To je pomenilo, da karkoli ta poslanska skupina odloči soglasno, bo sicer s skromno večino, a zagotovo sprejeto v skupščini. Zato je bil ta sestanek tako pomemben. Koalicija Demos je imela v svojem volilnem programu že

od začetka zavezo ustanoviti samostojno Slovenijo. V Poljčah smo bili tako člani strokovne ustavne skupine (Hribar, Jerovšek in jaz), delegati, vsi ministri, vodstvo Demosa s Pučnikom na čelu. Karkoli se je zgodilo v Poljčah, je bilo zavezujoče. In zgodila se je aklamacija ob pobudi, da se izvede referendum o samostojni in neodvisni Sloveniji na nedeljo, 23. decembra. Predlog o plebiscitu je bil dogovorjen znotraj te skupine (Pučnik, Bučar in jaz, pomagala sta Jerovšek in Hribar), a natančne predstave o tem, kaj bo ta skupina predlagala, ni imel nihče. Šele potem, ko je predlagala zelo konkretno osamosvojitveno strategijo, je dobila splošno podporo in brez formalnega glasovanja je bilo videti, da so poslanci navdušeni nad idejo, in so jo z aplavzom podprli.

Naslednji korak je bilo enotno soglasje takratnih koalicije in opozicije za referendum. Kako gledate nanj?

Pri teh pogovorih nisem bil udeležen. Kolikor vem, je šlo za dve ideji: naj gre Demos sam naprej z idejo osamosvojitve ali pa v soglasju s takratno opozicijo. Val ljudskega navdušenja nad osamosvojitvijo je bil neizprosno močan, ni se mu dalo upreti in ni bilo dvoma, da bi Demosu tudi samemu uspelo realizirati idejo o plebiscitu. Ampak zastavljalo se je vprašanje, kaj bo z opozicijo: bo nasprotovala koaliciji in s tem osamosvojitvi in bo plebiscit dobil zato manjšo izglasovano večino ali pa bo sprejet dogovor o skupnem nastopu vseh strank,

koalicije in opozicije, in bi se tako zagotovila bolj prepričljiva večina, neko narodno soglasje. V številnih pogovorih med strankami je prevladala slednja ideja, ki je bila tudi razumljiva v času velike ogroženosti Slovenije. Slovenija je bila praktično okupirana država, v vojašnicah so bili vojaki JLA, ki jim je poveljeval generalštab iz Beograda, Slovenijo so preletavali bombniki JLA. Tako so šle vse stranke v neko bolj varno situacijo sodelovanja v nacionalnem interesu. Je pa jasno, da bi šel Demos v vsakem primeru sam naprej, opozicija – tedanja postkomunistična koalicija, ki je izvirala iz prejšnjih družbenopolitičnih organizacij in komunističnega režima – je pa bila pred dilemo: ali se zoperstavi Demosovi koaliciji in s tem tvegati poraz na prihodnjih volitvah ali pa se kljub lastnim intimnim prioritetam, kako ostati in sodelovati znotraj Jugoslavije, pridružiti bolj radikalnim osamosvojitvenim odločitvam Demosa. Kaže, da je potem pri bivših komunistih prevladala bolj pragmatična ideja, da je bolje obstati znotraj samostojne Slovenije kot pa tvegati lastni poraz znotraj Jugoslavije. Ni bilo velike sentimentalnosti, pač pa je šlo za tehtanje političnih interesov.

Čemu pripisujete enotnost Slovencev, ki smo se v tistem času tako enotno izrekli na plebiscitu?

Ker nam je v Jugoslaviji šlo tako zelo slabo: nezaslišana inflacija, ni bilo bencina, hodili smo ga točit čez Ljubelj v Avstrijo, gospodarsko

razsulo je bilo popolno, ob tem pa je bila Slovenija še na vseh koncih in krajih okupirana. Srbščina je bila na številnih področjih v Sloveniji skoraj uradni jezik, denimo na carini, na stanovanjskem skladu, razmišljalo se je o skupnih jezikovnih jedrih, torej o nekakšnem vsejugoslovanskem jeziku ... Povsod se je čutilo, da Slovenci niso bili gospodar na svoji zemlji. To je Slovence motilo. Da si vladamo sami, je Slovincem danes samoumevno, takrat pa to ni bilo tako. Nakopičeno nezadovoljstvo se je razvilo najprej v pritajeno, nato pa v glasno gibanje za Slovenijo in proti Jugoslaviji.

Menite, da bi bilo takšno enotno držo možno ponoviti tudi danes oz. v kakšnih okoliščinah bi jo sploh lahko dosegli?

Slovenci so bili vednovzgodovini, kadar so bili v situaciji velike nacionalne ogroženosti, sposobni stopiti skupaj. Tako je bilo na primer med drugo svetovno vojno, ko je okupator poskušal razdvajati Slovence na več taborov, ali med kmečskimi punkti. Če aludirate na sedanjo situacijo, zaznamovano z epidemijo, pa bi težko rekli, da gre za nacionalno ogroženost. Vidimo, da se s tem spopadajo vse države sveta in celo v tistih najbolj 'pametnih' (Švica, Nemčija, Švedska) nimajo uspešne rešitve. Še tako pametna oblast ima omejene možnosti vplivati na tako krizo. Tu je zelo težko stopiti skupaj kot narod, ko niti oblast ne more vplivati, razen tako, da polaga na srce, naj se ljudje čuvajo pred okužbo. Ni pa dvoma, da Slovenci ostajamo zgodovinski subjekt. To velja od preteklosti vse do leta 1990, ko sta Slovence srečali sreča in pamet, da so uspešno izpolnili oziroma uresničili svojo državotvornost. Pa ne zato, ker bi bili rasno ali po krvi neka posebna od Boga izbrana nacija, pač pa živimo v določenem habitatu, v nekem geopolitičnem ozemeljskem okolju že stoletja in stoletja. Vsaka od slovenskih dežel ima svoj značaj in ti se prelivajo v nacionalno bit, ki postaja teritorialno, klimatsko, ozemeljsko določena, določen je tudi nek nacionalni karakter. Oblast, ki čuva te osnovne ozemeljskoprživetvene interese in lastnosti ljudi, ki živijo na tem ozemlju, bo vedno uspešna. In obratno.

»Povsod se je čutilo, da Slovenci niso bili gospodar na svoji zemlji. To je Slovence motilo. Da si vladamo sami, je Slovincem danes samoumevno, takrat pa to ni bilo tako. Nakopičeno nezadovoljstvo se je razvilo najprej v pritajeno, nato pa v glasno gibanje za Slovenijo in proti Jugoslaviji.«

Kultura

Pazite se črne Marjance

Toliko veselja so imeli vojaki, ko je na večer v kranjsko kasarno prihajala Marjana Šivovc, znana kot črna Marjanca, in toliko težav v dneh, ki so sledili. Pred več kot sto petdesetimi leti je taista tudi orožnikom povzročala nemalo problemov. Več o ljudeh in dogodkih, ki so nekoč polnili sodne spise in časopisne stolpce črne kronike, na aktualni razstavi Gorenjskega muzeja z naslovom Ako ne pridete, vas privedejo orožniki!, ki je na ogled v Mestni hiši v Kranju.

IGOR KAVČIČ

Bilo je pred nekaj desetletji, ko se je policistom reklo še miličar, kar je skrajšano pomenilo može v modrem – no, pripadnike ljudske milice. Enemu izmed njih se je prometni prekrškar v manjšem kraju na Gorenjskem pritožil, zakaj zmeraj ujam prav njega. Mož postave, po rodu iz drugega dela takratne države, ga je podučil: »Šta se žališ, pa ne kačim te ja, kači te zakon.« (Kaj se pritožuješ, ne lovim te jaz, lovi te zakon.) V teh čudnih časih, ko zaradi raznih ukrepov in odlokov, ki jih vsled prizadevanj za zaježitev epidemije narekuje oblast, in za teh spoštovanje dodatno skrbijo inšpektorji, redarji in organi pregona, se zapisanemu – malo za šalo, malo zares – lahko le nasmehnemo.

O tem, kako je bilo v preteklosti na Gorenjskem s kršenjem zakona, splošno veljavnih družbenih pravil in postav, ko za spoštovanje teh niso skrbeli niti policisti niti milica, ampak orožniki, govori aktualna razstava Gorenjskega muzeja z naslovom Ako ne pridete, vas privedejo orožniki!

»Za dobro popotnico po razstavi boste najprej spoznali orožnike. Mlade moške lepega vedenja in bistre pameti, ki so lovili hudodelce in skrbeli za spoštovanje zakonov. Le zapomnite si kakšno ime ... V nadaljevanju vam bo znanstvo z žandarmerijo prišlo še kako prav!« nas v uvodu opozorita avtorici razstave, kustosinji Gorenjskega muzeja Barbara Kalan in Anja Postrak, s katerima smo se sprehodili med najhujšimi hudodelci:

Foto: Igor Kavčič

Avtorski tandem razstave: kustosinji Gorenjskega muzeja Anja Postrak in Barbara Kalan

roparji, vlomilci, sleparji in rokovnjači. Srečali smo se s ponarejevalci denarja, se spoznali z ilegalno žganjekuho, izvedeli marsikaj o potepuštvi, divjih lovcih ... In kaj je bila največja težava prodajalk ljubezni. Govorila pa je tudi o prometnih nesrečah, poplavih in še čem.

Stoletje z orožniki

Zakaj in kako torej v muzejsko razstavo »predelati« črno kroniko? Kustosinji Barbara Kalan in Anja Postrak sta ustaljen avtorski tandem, ki je v zadnjih letih pripravili že več zanimivih postavitev – lani sta se na primer ukvarjali s časom na razstavi Vzemi si čas. Ko sta v arhivih in starih časopisih iskali podatke in gradivo, nista spregledali tudi vrste zanimivih in z današnjega gledišča precej bizarnih zapisov na temo črne kronike. Nemalokrat

sta se ob njih tudi nasmejala. Da je prava iskrica vedno dovolj za idejo, sta prepričani. Izbrali sta čas od sredine 19. stoletja, ko so na Gorenjskem organizirali prvo orožniško postajo, in skoraj sto let njihovega obstoja, vse do konca druge svetovne vojne. »Da si lahko postal orožnik, si moral biti polnoleten, a ne prestar. Brez žene. Brez otrok. Lepega vedenja. In še posebna zahteva: znati si moral brati, pisati in računati,« med drugim prebere mo na razstavi. Ne, vsakogar res niso vzeli za varuha reda.

»Odločili sva se, da razstave ne bova postavili kronološko, ampak jo bova zasnovali po posameznih temah, vsaka izmed njih pa bo zaključena celota. Nabralo se jih je kar dvajset,« Kalanova pojasni koncept njunega dela, Postrakova pa dodaja, da so jima sprva nekaj težav delali manjkajoči predmeti, ki sodijo k vsaki razstavi, saj bi

bila samo z arhivskim gradivom ta lahko nekoliko dolgočasna. A sta bili tudi pri tem iznajdljivi, pridobili sta tako zanimive predmete, od »tolovajevega« kolesa, hladnega orožja, pušk do beraške opreme, ukradenih žepnih ur, lisic za vklep, orodja za ponarejanje kovancev, celo stare priprave za žganjekuho. To seveda niso predmeti neposrednih kriminalnih dejanj, jih je pa moč povezati s posameznimi temami.

Da bi bila razstava še zgovornejša, sta pri večini tem, ki sta jih dodatno dopolnili s provokativnim naslovom, iz konkretnih kriminalnih primerov ali nesreč izpeljali tudi namišljeno zgodbo. »Tako sva nekoliko obogatili suhoparen zapis iz sodnega spisa ali časopisa. Je pa zanimivo, da so bili za razliko od današnjega varovanja podatkov včasih omenjeni ljudje s polnimi imeni in celo naslovi,« pojasnita sogovornici.

Med »akcijo« kuharja in dekleta zagorelo

Sredi 19. stoletja so bili rokovnjači, ki so se raje potikali po gozdovih kot pa služili cesarsko vojsko, strah in trepet v gozdovih Udin boršta, v okolici Dupelj, Zgornje Besnice in Smlednika ter v hribih okrog Kamnika. Najbolj nevarna med njimi sta bila Janže Košir - Kljukec z Jame, še bolj znan pa je bil Franc Zihel - Dimež iz Gorenje Save. Ljudje so si oddahnili šele, ko so v časopisu potrdili, da je zgorel v nekem požaru.

Kljub manj razvitemu prometu, kot je danes, je tudi nekoč prihajalo do prometnih nesreč. »Največkrat

so bile krive stare luknjaste ceste in prehitra vožnja z vozovi, število nesreč pa se je še povečalo, ko so se v prometu pojavili kolesarji, ki so bili pogosti povzročitelji,« pove Kalanova in posebej poudari železniško nesrečo dveh tovornih vlakov na kranjski železniški postaji na začetku prejšnjega stoletja. Pogoste so bile tudi nesreče v gorah, ko je kakšen gornik zdrsnil ob neprimerni opremini ali nabiranju prepovedanih planik.

Časopisne strani kronike so polnile tudi vesti o naravnih nesrečah, kot so vremenske nepravilnosti, snežni in zemeljski plazovi, poplave. Ko je gorelo pri Čopu v vasi Grad na Bledu, so prvi na pomoč priskočili kar turisti, ki so podajali vedra z vodo iz jezera.

Če se vrnemo še nekaj sto let nazaj v 17. stoletje, je gorelo v mestni »kruharini« v Škofji Loki, kjer sta sicer poročeni kuharski predstojnik Sebastijan Perko in dekla Maša nečistovala. »Perko je nosil luč, ki jo je postavil na tram. Kot v slabem filmu sta ljubimca med ljubezenskim tresenjem zadela tram in luč je padla na tla, ki so bila nastlana s slamo ter senom ...« beremo.

»Iskali sva predvsem zgodbe, ki bi lahko bile zanimive in jih je bilo mogoče, kot take tudi predstaviti. Razstava torej ni raziskava in analiza nesreč, umorov, kriminala in njihovih posledic v določenem času na Gorenjskem,« ob tem pove Postrakova, da torej niso pomembne letnice, ampak dogodki.

Pijančevanje dela škodo

V delu, ki govori o prostituciji, izvemo, da so v kasarni v Kranju nekateri vojaki zboleli za sifilisom. Kriva je bila prostitutka Marjana Šivovc, znana kot črna Marjanca. Kranjsko županstvo jo je večkrat obsodilo na izgon v občino Stražišče, kjer je bila rojena, kakšen dan ali dva pa je preživela tudi v zaporu.

Grozljivi so opisi detomarov, ki jih na Gorenjskem prav tako ni manjkalo, umorov, ki jih je pogosto povzročil tudi alkohol. Žganjekuha je bila zelo razširjena in pijančevanje je med ljudmi naredilo precej škode.

Seveda so bili vselej na delu tudi tatovi, ki so vladali v hiše, kradli obleko in denar, njihove tarče pa

so bile tudi gostilne in različne prodajalne. Sodišča so obravnavala številne prijave kraj. Najbolj znan je bil zagotovo Tone Hace, ki so ga ujeli leta 1940 v Kranju in je bil obsojen na dosmrtno ječo, a je bil po koncu vojne izpuščen. Pozornost pritegne fotografija orožnikov Megleta in Kremžarja iz bolnišnice, saj je Hace oba ranil, preden sta ga obvladala. Ena najbolj prefriganih slepark je bila tudi Ivana Javoršek, imenovana vodiška Johanca.

Orožniki so imeli tudi veliko opravka s krivolovom in ljudmi, ki niso lepo ravnali z živalmi. Mučenje živali je bilo prepovedano. Ob ponarejevalcih denarja, najbolj znan je bil zagotovo slikar Leopold Layer, se razstava zaključuje z zgodbo, ki je še kako aktualna tudi v današnjem času. Tema ima naslov Dolg jezik in težke besede, gre pa za težko zaradi razžalitve časti in dobrega

S takimi lisicami so orožniki vklepali različne kršilce zakona.

imena posameznikov. V kar dve taki tožbi je bil vpleten pisatelj in profesor na kranjski gimnaziji dr. Ivan Pregelj. Češ da je nekdo med pokom omenjal, da Slovence lahko rešijo le Rusi, pa ga je drugi zatožil ravnatelju, a da je vse skupaj laž ... Skratka zadeva je pristala na sodišču. »Mentaliteta tožarjenja vsekar ni od včeraj,« je ob tem pomenljiva Anja Postrak.

Razstavo je na zanimiv način v dvajset očiščev oblikovala Tjaša Štempihar, ki je podpisala tudi oblikovanje izvirnega kataloga k razstavi, ki nam posamezne teme še dodatno osvetljuje. Razstavo si je za zdaj moč ogledati do 29. decembra, postavljen pa bo tudi še v prvih mesecih prihodnjega leta. Seveda pod pogojem, da bodo galerije ostale odprte.

Tudi beračenje je pogosto zašlo v časopisne stolpce črne kronike.

Epidemija

Koronavirus in mi

DAVOR TAVČAR

Noč na dvajseti dan izolacije sem prebil v družbi s Pocestnico. V osmih urah sem podoživel pet let Benkine poti okoli sveta. Prebral sem jo v enem dihu, ob občasni glasbeni spremljavi lastnega kašlja. Opis njene poti z motorjem čez vseh sedem kontinentov, zabeljene s stalnim premagovanjem birokratskih in finančnih ovir, mi je vlila novih moči. Če je ta drobna Ptujčanka, ki je povrh vsega še moja generacija, zmogla tako pot, bova tudi midva s Špelo zmogla en pretep z virusom!

S to mislijo v glavi sem zaprl knjigo in zbudil Špelo. »Ščije. A imamo marele za mulce?« sem jo vprašal in na podlagi njenega na pol

zbujenega odgovora v pralnici našel dva pogojno uporabna dežnika.

Dvojka in Trojka sta z vremenu primernim entuziazmom odčmokotala proti šoli. Prav zavidal sem jima to svobodo! A veš, da lahko nekam greš, ne da bi te oviralo bodisi stanje lastnega telesa bodisi vladni ukrepi.

Enka in Štirka pa sta spričo karantene celega razreda doma preganjala dolgčas.

Ker sem polovico septembra preležal zaradi vnetih sinusov, polovico oktobra pa zaradi korone, se bo to resno poznalo pri družinskih financah. Skrajni čas je torej, da spet začnem delati. Spravil sem se za računalnik. Dvajset minut sem se tepel z neubogljivimi prsti, potem pa mi je na lepem pobralo vso energijo. V trenutku se mi je pot ulil iz vseh por, tresle so se mi roke. Brez Špeline pomoči se sam ne bi mogel niti odvreči do postelje.

Po 33 letih pisanja računalniških programov, včasih tudi po več kot 12 ur na dan, sedaj na lepem ne zmorem več niti pol ure resne koncentracije?! Špela je začutila moje presenečenje in stisko.

»Daj, ne sekiraj se! Ne moreš kar čez noč v staro kondicijo!« me je med preoblačenjem poskusila tolažiti.

Razumsko sem si poskušal to dopovedati tudi sam. Ampak računi ...

Zbudil sem se pozno popoldan. Na mizi je bila odločba MZZ, datirana s 14. 10., po kateri moram biti v obvezni karanteni od 24. 9. do 3. 10. Očitno nisem bil edini v zaostanku z delom.

Zvečer me je poklicala sestra, da bo mama odpuščena iz bolnice, zato se bo sama za nekaj časa preselila iz Ljubljane nazaj domov. »V službi so mi omogočili delo od doma,« je vnaprej dala odgovor na moje naslednje vprašanje.

Ker sem skoraj cel dan prespal, sem večino noči prebedel ob knjigi. Kržman-cove Zgodbe iz karantene so vzbudile spomine na spomladanski prvi val. Kako smo na vrat na nos »lovili« računalnike za Svetle Bodočnosti. Pa na aprilskih 750 km, prehojenih v 280 urah med programiranjem. Le kdaj bom spet v nekdanji kondiciji?

Malo pred poldnevom me je zbudil Špelin telefonski pogovor. Ker se dobro počuti, ji je zdravnik odredil samo še 14 dni izolacije, potem pa bo končno smela tudi med druge ljudi. Voh in okus ji še vedno nagajata, sicer pa se počuti »very olympic«.

Ta njen izraz me vedno

spravi v dobro voljo. Spomni me na dan, ko sva gledala komedijo Ledene steze in se zraven režala do solz. Takrat sva bila še sama, v najemniškem stanovanju. Brez resnejših skrbi. Srečna na drugačen način, kot sva zdaj.

Najine štiri Svetle Bodočnosti so prinesle povsem drugačen način življenja. Vsekakor bolj razgiban, na trenutke tudi precej glasen. Ampak še vedno poln sreče in ljubezni. To je edino, kar je v življenju res pomembno!

Po kosilu sem zbral dovolj moči, da sem odšel v pritličje pozdravit mamo. Ni bila ravno v svoji najboljši izdaji, bila pa je iz najhujšega. Govorila sva nekaj minut, nato pa nisem več mogel stati in sem se počasi povzpел nazaj v mansardo. Včerajšnji poskus z računalnikom me je res dobro izdelal, tako da sem na vsaki peti stopnici moral počivati.

Špela je sočasno sestavljala nakupovalni seznam, pomagala Štirki pri prepisovanju snovi ter pospravljala po kuhinji. Nimam pojma, od kod ji toliko energije, sem ji pa neskončno hvaležen, da je pred 18 leti prišla v moje življenje.

Zvečer sem ponovno poskusil malo trenirati z računalnikom. Prišel sem na 25

minut, preden me je zalilo. Ta bo očitno še dolga.

Dvaindvajseti dan zjutraj. Sobota je in Dvojka je šla s teto v trgovino. Špela pa je od danes v ciljni ravnini in že odšteva dneve do konca izolacije. Ne kašlja več! Jaz sem si nabiral kondicijo na stopnicah. Čez dan sem jih trikrat prehodil v obe strani, vmes pa naredil še cel kilometer po dvorišču. Čutim, da se mi moč počasi vrača, tudi mišice so bolj napete.

A za računalnikom mi še ne uspe doseči niti polne pol ure. To me jezi. Obupati ne mislim, čeprav se v trenutku, ko mi zmanjka energije, ne počutim ravno koristnega. Pred boleznijo mi je bilo nekaj najbolj samoumevnega, da sem lahko skoncentrirano delal tudi po deset ur na dan, včasih celo več. Sedaj me pa vsak resen miselni napor maksimalno izčrpa. Včasih mi je bilo programiranje nekaj najbolj naravnega, v delu sem užival in bolj ko so bili problemi kompleksni, bolj z veseljem sem se jih loteval. Sedaj pa mi že povsem trivialne naloge predstavljajo resen problem. Sprejemanje informacij dela tako kot prej. Kreativno razmišljanje pa očitno pomeni še prehu-do obremenitev.

Prijatelji so naju ta teden večkrat prijetno presenetili.

Feliks z božanskim divjačinskim golažem, Špela s segedinom iz iste kategorije, Janez pa s paprikašem in kurkuminim kruhom, če omenim samo nekatere.

Kuhanje za šest oseb že tako ni enostavno, sploh če si bolan. Da pa ti skuhamo in prinesemo pred vhodna vrata, zraven pa dodajo še pismo z lepimi mislimi, tega res ne pričakuješ!

Ljudska modrost, da prijatelja spoznaš v nesreči, še kako drži. Bogat je tisti, ki ima prave prijatelje in v teh za nas res težkih trenutkih se je izkazalo, da imamo pravi zaklad.

V nedeljo me je poklicala Eva. Govorila je s svojo sestro kardiologinjo, ki se s pacienti s covidom-19 v Ameriki ukvarja že skoraj celo leto.

»Optimistična varianta je od enega do dveh mesecev rehabilitacije.«

Glede na trenutno počutje se mi to zdi realno. Res je sicer, da se čas koncentracije daljša zgolj po pet minut na dan, ampak se pa daljša.

»Ja, ampak realistično pričakuj raje med šest in devet mesecev, da prideš nazaj na devetdeset odstotkov prejšnje kondicije.«

Špela je prečrtala dan na koledarju: »Včasih je nedelja res usran dan.«

(Se nadaljuje)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Vitomir Fedor Jelenc, srbski prostovoljec iz Šenčurja

PETER COLNAR

Razburljiva leta okoli prve svetovne vojne so odločilno posegla v življenje mnogih ljudi. To je doživljal tudi časnikiar in pisatelj Vitomir Fedor Jelenc, ki se je rodil v Šenčurju pri Kranju 24. decembra 1885. Bil je sourednik Dneva, urednik Jutra, med prvo svetovno vojno pa srbski prostovoljec. Umrli je 10. aprila 1922 v Ljubljani.

Dokončal je gimnazijo v Kranju, Ljubljani in na Sušaku, nato pa je odšel študirat pravoslovje na Dunaj. Ni ga dokončal, posvetil pa se je časnikarstvu. Že kot gimnazijec je pisal leposlovne listke in črtice, ki jih je objavljajal največ v Slovenskem narodu in Jutru, nekaj pa tudi v Zvončku in Slovanu, v katerem je objavil tudi nekaj pesmi. Pod psevdonimom Zavorič je napisal povest Nihilist, romane Žena,

Belgrajski biser in Kmečka vstaja. Leta 1913 je stopil v srbsko državno službo, najprej v beograjskem »presbiroju«. V Srbiji je za Slovenski narod napisal obširen politični roman o poslednjem Obrenoviću, ki pa ni mogel iziti. Po vrnitvi v Slovenijo je napisal več črtic iz svojih vojni doživljajev v Slovenski narod in jih še pred smrtjo združil v knjigo Spomini jugoslovanskega dobrovoljca. Šlo je za čas od 1914 do 1918. Knjiga je izšla kmalu po pisateljevi smrti.

Ko se je začela vojna, je bil Jelenc zaposlen pri okrožni upravi v Pirotu in Tetovu. Udeležil se je kot srbski prostovoljec. Doživljal je tragedijo srbskega umika skozi Albanijo na Krf in v Italijo, kjer je bil kot rojeni Avstrijec nekaj časa interniran na Asinari.

Po oprostitvi se je najprej udeležil propagandnega dela jugoslovanske emigracije v Ženevi, nato pa je odšel v Solun, kjer je služboval v uredništvu časopisa Srpske novine. Kasneje je odšel na solunsko fronto, od koder je prišel s srbsko vojsko v domovino. Zadnja leta življenja je bil od 1920 do 1922 urednik Jutra. Posthumno je bil objavljen tudi njegov zapis Na Kosovo, aktovka iz rata za oslobodjenje (Na Kosovo, aktovka iz vojne za osvoboditev), ki je izšel v Zagrebu z njegovo sliko. Slovenski izvirnik je ostal v rokopisu.

Vitomir Fedor Jelenc se je izkazal tudi v drami. Leta 1909 so uprizorili na ljubljanskem odru njegovo viteško dramo Erazem Predjamski, leta 1911 trodejanko Vaška romantika, ki pa se

Zanimivi Gorenjci tedna in dogodki dežele Kranjske:

- V Žirovnici se je 21. 12. 1834 rodil duhovnik in politik Tomo Kajdiž. Leta 1895 je bil v kmečkih občinah Kamnik-Brdo kot Kersnikov protikandidat in pripadnik katoliške narodne stranke izvoljen za deželnega poslanca.
- Dne 22. 12. 1600 je začela na Kranjskem delovati reformacijska komisija. Najprej so začeli reformirati Kamnik. V Kranju so poslali po nekega Križeta Mikuša, imenovanega Luter, ker so njegovi sinovi ponoči umorili katoličana Lovretiča. Nekaj ljudi so zaprli, Križetova hiša pa je bila popolnoma razdejana ...
- V Zgornji Šiški se je 22. 12. 1777 rodil pisatelj in jožefinec Janez Bedenčič. Leta 1836 je postal dekan v Kranju.
- V Hotovlji se je 22. 12. 1822 rodil podobar Štefan Šubic. Nekaj let je vodil domačo delavnico, delal z bratom Janezom starejšim in Blažem. Po prvem zakonu brez otrok se je drugič poročil z Ano Kiso-
vić in imel osem otrok.
- V Radovljici se je 27. 12. 1871 rodil narodni delavec Hugo Roblek. Po prvi svetovni vojni se je udeležil bojev za slovensko severno mejo. Z njegovim denarjem so v letih 1932–1933 zgradili po njem imenovani dom na Begunjščici.

nista ohranili na repertoarju. Leta 1921 so igrali v Mariboru nekaj njegovih enodejank, zajetih iz zgodovine pravkar prestalega srbskega

trpljenja, umiranja in vstajenja. Kot časnikiar se je boril za svobodomiselnost ter za jugoslovansko državno in narodno enotnost ...

Mestni zapeljevalci brstečih mladenk

GORAZD STARIHA

Ostali smo pri izjavi domnevno posiljene idrijske 15-letnice. Že izjava njene prijateljice Marije Wanberger (15) je zadevo predstavila v nekoliko drugačni luči. Potrdila je, da je Erzenovo tistega dne v maju pozno zvečer pospremila do trgovine. Nadaljevala je kot Erzenova in da sta z Bauerjem (domnevnim posiljevalcem) čez kako uro prišla nazaj, kjer je Wanbergerjeva sedela na klopi s svojim spremljevalcem Jurmanom.

Objeta sta šla po ulici naprej in takrat je vprašala Erzenovo, ali še ne gre domov. Erzenova bi šla, a jo je Bauer zavrnil, češ da gre z njim naprej. Kasneje naj bi ji Erzenova zaupala, da jo je Bauer skušal zvleči v njegovo stanovanje in da je bila jezna nanj, ker ni pustil, da bi z Wanbergerjevo skupaj odšli

domov. Tako pa sta Erzenova in Bauer odšla naprej po trgu in prišla nazaj čez pol ure ter prisledla k paru Wanberger-Jurman.

Čez nekaj časa je Wanbergerjeva rekla, da gre spat. Vstali so, Bauer se je ponudil, da Erzenovo spremi domov, kar pa je ta zavrnila. Pri slovesu ji je naročil, da naj naslednjo nedeljo zopet pride na isto mesto, k isti klopi, kar mu je tudi obljubila. Wanbergerjeva ni opazila nobenega nasilja, ko je Bauer vodil Erzenovo okrog.

Podobno je zadevo videl kavalir Wanbergerjeve Anton Jurman (29), samski rudar. Da je bilo videti, da se je Erzenovi dopadlo druženje z Bauerjem. Tudi naj bi mu Wanbergerjeva rekla, da ji je Erzenova povedala, da se je iz hiše izmuznila na skrivaj skozi okno. Ko sta prisledla k njima na klop, sta govorila le nemško, da ju Wanbergerjeva in Jurman nista razumela. Okrog tri četrt na polnoč sta Erzenovo pospremila domov in ji pomagala skozi okno v hišo.

Sodišče je izsledilo tudi možka, ki sta sledila Erzenovi in Bauerju, in eden je priznal, da jima je po Bauerjevi grožnji sledil še naprej in videl, kako sta se usedla na klop pred Hribarjevo hišo, kjer je

moški žensko najprej poljubil. Nato je vstal in ji dvignil obleko. Če je prišlo do občevanja, pa ni videl, čeprav je bil oddaljen komaj dve, tri klafetre. Šepetala sta, vendar ni nič razumel. To je trajalo malo časa, nato je prišel po ulici neki fant in ženska je prišla moškega za roko in sta se sprehajala naprej. Kakšnega nasilja ni videl, ženska je sedela mirno na klopi, samo enkrat jo je slišal vzdihnuti.

Še bolj »uničujoča« pa je bila za Erzenovo izjava njene zaupnice Johanne Zozule (19). Njej naj bi Erzenova pravila, da je hodila z Bauerjem po stranskih poteh, da jo je položil na tla in počel z njo, kar je hotel. Dejala je tudi, da je Bauer zabaven ljubček, da ji je sicer praktično Doljak ljubši, vendar pa ne kaže, da kaj čuti do nje. Ji je pa Bauer naklonjen in da je možno, da jo poroči in osreči. Pri tem se je prišla za trebuh in rekla, da gotovo nekaj bo, ampak naj le bo, saj ne bo prva in ne zadnja. Da jo oče tudi večkrat opominja, pa ga zavrača, da naj ne misli, da bo postala svetnica po njegovih željah. Zozula ji je tudi že enkrat ponoči, okrog enajstih, pomagala skozi okno nazaj v hišo. Erzenova naj bi sicer velikokrat hodila iz hiše ven in noter skozi okno.

Vaš razgled

Zimski čas nas s svojo belino pomirja in zbližuje. Nedavni sneg, ki je pobelil naše kraje, je večinoma že skopnel, še vedno pa ostajajo upanje in dobre želje v prazničnem času, ki je pred nami. Naj tudi pri vas doma, pa čeprav letos drugače kot sicer, zadiši po zimi – ob kaminu v družinskem krogu ter z dobro knjigo v roki. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

V minulih dneh so na sredino križišča V Gorenji vasi privezali silhueto vladnega govornca za covid-19 Jelka Kacina z napisom: Ostani doma. Ni pa jasno, komu je sporočilo namenjeno: krajanom ali morebiti samemu vladnemu govorncu, ker so že sili neprestanega spreminjanja ukrepov in bi mogoče raje videli, da bi kdaj ostal doma ... M. R. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski priimki

Slovenski Oblaki so se raztepli po vsem svetu, 1. del

TINO MAMIĆ

Priimek Oblak velikokrat izgovarjamo s poudarkom na prvem zlogu, da ga tako ločimo od oblaka. To je pravzaprav narobe, saj je priimek nastal prav iz besede oblak, ki se naglašuje na drugem zlogu. Priimek je v Sloveniji precej pogost, je tretji najpogostejši gorenjski priimek in 23. slovenski. Čeprav število Oblakov ostaja približno enako, pa je zaradi izumiranja priimkov Oblak vse višje na lestvici pogostosti priimkov v državi. Danes ga nosi 2801 ljudi, leta 2007 pa štirje več. Večinoma gre za Gorenjce: malenkost manj kot tisoč Oblakov živi v Gorenjski statistični regiji, devetsto pa v Osrednjeslovenski statistični regiji.

Beseda oblak je staroslovenska, zato priimek

najdemo tudi v drugih slovanskih deželah. A nikjer jih ni toliko kot v Sloveniji in večina Oblakov, ki ne živijo v Sloveniji, ima slovenske korenine. Države, kjer je poleg Slovenije na svetu največ Oblakov, so ZDA (580), Avstrija (320) in Nemčija (140). Možno je, da je med naštetimi večina slovenskih korenin. A najdemo jih tudi na Hrvaškem (125), v Ukrajini (66), Srbiji (50) in na Poljskem (20), kar nakazuje, da so gnezda priimka tudi v drugih državah.

Na avstrijskem Gradiščanskem, kjer živi hrvaška manjšina, je ohranjeno hišno ime Oblakovi. Priimek Oblak pa najdemo prvič leta 1635, zapisan tudi kot Oblačič (Oblačicz in Oblacsics). Ustno izročilo pravi, da ga je dobil človek, ki je s konjem potoval na

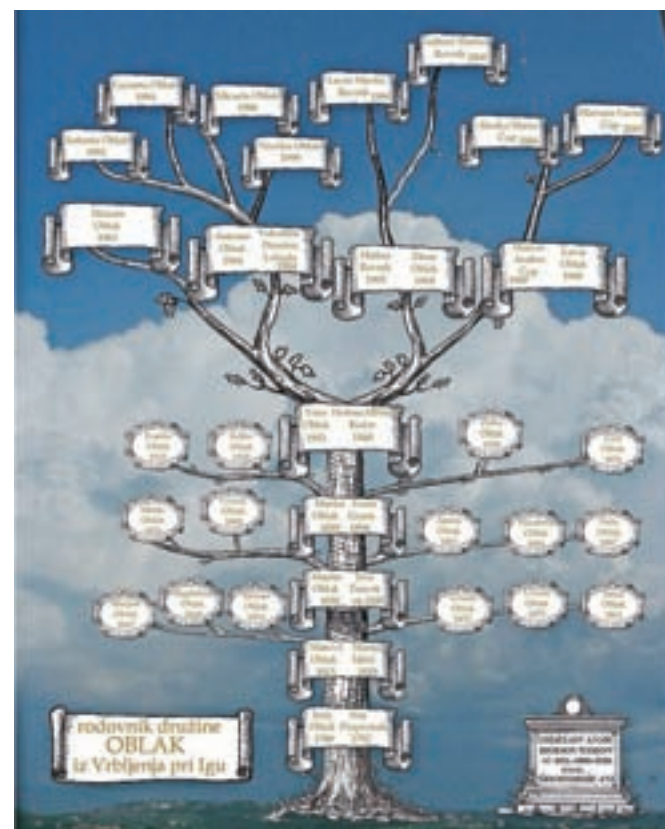
Dunaj in prespal v krčmi. A je tam obtičal, saj je se je vedno, ko je pogledal skozi vrata, zaradi oblakov zbal, da ga bo zmočil.

Koliko zgodovinske resnice je v tej pripovedi, se seveda ne ve. Mogoče nič. A vendar je priimek Oblak povezan z oblakom. Prvi Oblak ga je dobil bodisi ker je živel v bližini kraja ali hriba, poimenovanega Oblakov, bodisi zaradi povezave z oblakom. Obla Gorica, Oblake pri Hudajužni. Ali Oblakov vrh nad reko Idrijco, denimo. Janez z Oblakovega vrha je zato, da so ga ločili od Janeza s Šebreljskega vrha, postal Oblakov Janez. Jezikoslovec Silvo Torkar pojasnjuje, da lahko pomen priimka iščemo v lastnosti oblaka, da se vleče počasi, kot megla, ali pa gre za nekaj oblega in

zaokroženega. Jezikoslovec Janez Keber pa pravi, da je priimek Oblak morda dobil čemerer, neprijazen ali sanjaški človek.

Sicer pa beseda oblak, ki jo imajo tudi drugi slovanski jeziki, izvira iz dveh besed: ob in velti. S čimer se nebo prevleče ali obleče: z oblakom. Obleka in oblak imata tako isti izvor. Pri priimku Oblak imamo srečo, da ni različic priimka. Razen na Hrvaškem, kjer so nastali Oblačiči, ali v ZDA, kjer so priimek prilagodili v Oblack.

V izgovarjavi pa imamo dve različici. Obuak in Oblak. In ne le pri nas zaradi značilnosti v gorenjskem narečju. Tudi na Poljskem imajo priimek Oblak, vendar je v zapisu črka L prečrtana, kar pomeni, da se izgovori kot u: Obłak.

Rodovnik rodbine Oblak iz Argentine s pomenljivim ozadjem: oblaki

Jezikoslovec Pavle Merku je našel precej Oblakov v zamejstvu: Oblag v Gorici, Oblach v Gorici in Vidmu. Precej Oblakov najdemo tudi med hišnimi imeni, ki so povezana ravno s priimkom Oblak.

V Zgornji Besnici najdemo Oblakovo kajžo, v Hotovljih Oblakovo bajto, v Stari Oselici pa Oblak v Rebar. Pri Oblakovih se je reklo v kakemu ducatu hiš po Gorenjskem.

(Se nadaljuje)

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

- Oven (21. 3.–21. 4.)**

Bolj ko boste premišljevali, kaj vse je šlo mimo vas, bolj boste izgubljali vrednote. Vrabec v roki ali golob na strehi? Vsega nikoli ne moremo imeti. In ko se boste tega zavedeli, bo svet kar naenkrat postal lep. Ker tudi res je.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**

Ne boste se več ukvarjali z drobnarijami, ker od tega nimate čisto nič. Čas in energijo boste raje usmerili tja, kjer padeta na plodna tla. In to je družina oziroma ljudje, ki vam veliko pomenijo. Čaka vas posebno presenečenje.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**

Zadnje čase se vam stvari ne odvijajo tako, kot si želite. Ampak ne smete obupati, saj veste, da za vsakim dežjem posije sonce. In tudi za vas bo. Ko boste najmanj pričakovali, vas bo nekdo zelo presenetil. Ostali boste brez besed, kar za vas ni običajno.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**

Že ko boste prepričani, da se dogodki ne bodo odvili po vaših načrtih, se zgodi nekaj, kar vam bo vzelo sapo. Dogajajo se tudi čudeži, sploh v tem novoletnem času, niste pa vajeni, da se dogajajo vam. Na račun službe prihajajo spremembe.
- Lev (23. 7.–23. 8.)**

Vse se bo tako hitro odvijalo, da ne boste imeli časa za komentarje in odločitve. Na koncu se vse postavi na svoje mesto in boste zadovoljni. Radi imate vse pod nadzorom, a tokrat se vse zgodi brez vas. Čaka vas lep praznik.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**

Dolgo ste morali čakati, a sedaj je prišel čas, ko boste končno obirali sadove svojega preteklega dela. S tem ni mišljeno samo poslovno, službeno, ampak vse, v kar ste vlagali energijo, svoj čas in ambicije. Ponosni boste nase.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**

Vse, kar se podre, se lahko na novo postavi. Zato ni treba biti arhitekt, le pomisliti morate malo, si vzeti čas in hitro lahko mozaik ponovno sestavite. Ne manjka vam veliko. Vsi odgovori so skriti v vašem srcu. Prisluhnite mu.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**

Ne glede na vse čas vedno hiti naprej in se nikoli ne ustavi. Ujemite ga, dokler ga lahko, nazaj pa se ga ne da zavrteti. Vsak dan so nove priložnosti in samo od vas je odvisno, ali jih sprejmete in ulovite. Vse bo tako, kot mora biti.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**

Preložene poti in druga potovanja naj ne povzročijo slabe volje, saj s tem ne naredite nič dobrega. Še vse bo in ničesar niste zamudili. Vse bo ob svojem času in kmalu vas razveseli dobra novica. Ne pozabite na ljubezen.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**

Čustva bodo tista, zaradi katerih se boste spremenili in začeli dajati prednost drugim stvarim. Kaj vam pomaga finančna neodvisnost, če tega nimate s kom deliti in se veseliti dobrin. Prepustili se boste in čaka vas nekaj res lepega.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**

Varnost glede denarja vam veliko pomeni, zato boste skušali narediti čim več, da boste uspešni in tudi zadovoljni. Čakajo vas novi projekti, ki bodo od vas zahtevali veliko časa in pozornosti. V domačem okolju pričakujte očitke.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**

So stvari, za katere ste odgovorni samo vi, in so stvari, na katere ne morete vplivati in se dogajajo same od sebe. Pri slednjih je najbolje, da zadihate in počakate na rezultate in se nikar ne prepričujete, da bodo slabi, ker zanesljivo ne bodo.

TA JE DOBRA

- V politiko bi šel**

Študent ekonomije vpraša profesorja: »Ali mi lahko poveš, kako bi se jaz začel ukvarjati s politiko?«
»Dobivate štipendijo ali žepnino?«
»Dobivam.«
»Potem naj vas to nič ne skrbi. Tisti trenutek, ko porabite denar, ki ni vaš, ste že v politiki.«
- Policaja s sestavljanko**

V najbolj dolgočasnem delu leta na policiji niso imeli ravno veliko dela. Zato je komandir postaje podrejenima Jožetu in Janezu dal sestavljanko, da si malo razgibata možgane. Sestavljata in se trudita, devet dni in še nista pri koncu. Deseti dan jima končno uspe, pa se pohvalita komandirju: »A ste videli, sestavila sva jo v desetih dneh, čeprav na škatli piše od štiri do pet let ...«
- Tašča in mrhovinar**

Kakšna je razlika med taščo in mrhovinarjem?
Mrhovinar te do smrti pusti pri miru.
- Nekoč v gostilni**

Tone gre na dopust. Mimogrede se ustavi v neki zakotni gostilni, kjer si naroči kosilo. Ko začne jesti meso, pride k mizi pes in ga gleda.
Tone mu skuša dati kos mesa, pa se oglasi lastnik: »Ne dajajte mu mesa! Saj vas ne gleda zato, ker bi bil lačen.«
»Zakaj pa?«
»Rad bi dobil svoj krožnik nazaj.«
- Pristanek na samotnem otoku**

Zadnje vprašanje na izpitu za mlade stevardese: »V letalu so sami moški. Zasilno pristanete na samotnem otoku. Kako si boste pomagali?«
»Kaj si je pa tle treba pomagat?«

LAŽJI SUDOKU

1				5			7	6
7		4	1					
		8	4		3	2	1	
		9		8		6	5	
4			9		1			2
	8	7		2		9		
	7	3	5		6	1		
					8	3		7
6	2			4				8

Rešitev:

8	6	5	2	7	6	1	2	9
2	9	8	1	2	5	7	6	4
9	2	5	6	1	8	1	9	3
2	9	5	2	9	2	8	5	6
2	8	2	6	6	9	5	7	4
6	5	9	7	8	2	6	1	2
6	1	2	2	2	7	9	9	5
5	6	8	2	9	1	7	6	2
9	2	7	6	5	9	2	1	8

TEŽJI SUDOKU

6					5		4	9
8	7				4		2	
			7					
7	6			2		9		
			1		9			
		3		4			6	2
					2			
	5		4				8	7
4	2		3					5

Rešitev:

5	6	1	8	2	7	6	9	2
2	8	2	1	7	6	5	4	9
9	2	5	2	9	6	1	8	1
2	9	5	2	7	8	1	6	5
6	2	8	6	9	1	2	7	5
7	1	6	6	2	5	8	9	2
8	5	9	1	6	2	7	4	3
1	2	8	7	6	9	5	2	8
6	7	2	5	8	2	1	6	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Gorenjski glas vam želi
vesel Božič!

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

[illegible]

Komendske jaslice v Vatikanu

Na mednarodni razstavi jaslic v Vatikanu sodeluje tudi rezbar Andrej Gašperlin iz Most pri Komendi.

ALEŠ SENOŽETNIK

Moste pri Komendi – Papeški svet za novo evangelizacijo je v nedeljo, 13. decembra, odprl mednarodno razstavo jaslic pod kolonadami cerkve sv. Petra v Vatikanu. Med razstavljenimi deli so tudi jaslice Andreja Gašperlina, strojnega ključavničarja in dolgoletnega gasilca, ki se po upokojitvi posveča rezbarjenju.

Po besedah Kamničana Danijela Bezka, člana

Društva ljubiteljev jaslic Slovenije in poznavalca jaslic, so po oddaji razpisne dokumentacije v septembru šele v začetku decembra iz Vatikana prejeli sporočilo, da so Gašperlinove jaslice primerne za razstavo v Vatikanu. Ob skopo odmerjenem času in zahtevnem logističnem podvigu, kako jaslice ob vseh omejitvah zaradi epidemije covid-19 postaviti v Vatikanu, so jim na pomoč priskočili tudi

Jaslice, ki so do 10. januarja na razstavi v Vatikanu

Andrej Gašperlin / Foto: Danijel Bezek

slovenski diplomatski predstavniki v Rimu, brez katerih bi bilo, po besedah Bezka, skorajda nemogoče izvesti projekt.

Gašperlinove jaslice sestavljajo lesene figurice v velikosti okoli trideset centimetrov. Postavljene so v odprto orientalsko hišo, sveto družino pa spremljajo še trije kralji, pastirji, vol in osel ter čreda drobnice. Kot pravi Bezek, je prav v teh figurah bogato zaživel domišljija Andreja Gašperlina, saj je podobe izdelal v tradicionalno slovenskih oblačilih, kot

jih je v domačem okolju videl v otroštvu.

Rezbarski mojster iz Most rezbari iz lipovega ali češnjevega lesa, najraje upodablja ljudske motive in okrasje, posebno mesto v njegovem delu pa zasedajo jasice. Kot je dejal v pogovoru z Danijelom Bezkom, je prve izdelal leta 2002 in jih razstavil v Budnarjevi domačiji v Palovčah nad Kamnikom, sledile pa so še številne druge razstave po vsej Sloveniji. Razstava v Vatikanu bo na ogled do 10. januarja.

Sladka zahvala za predano delo

Radovljiški župan Ciril Globočnik se je zaposlenim v socialnih zavodih in zdravstvenem domu ter prostovoljcem Rdečega križa za predano delo zahvalil s čokolado in medom.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Župan Ciril Globočnik se je v ponedeljek tudi osebno zahvalil zaposlenim v Centru za usposabljanje, delo in varstvo (CUDV) Matevža Langusa Radovljica, Domu dr. Janke Benedika Radovljica in Zdravstvenem domu Radovljica ter prostovoljcem Rdečega križa za delo, ki ga opravljajo v času epidemije koronavirusne bolezni.

S skupaj več kot štiristo darili, medom in čokolado za vse zaposlene, se je najprej oglasil v CUDV Radovljica, kjer je darila prevzela direktorica dr. Irena Ceglar. Župan se je njej in vsem zaposlenim zahvalil za predano in strokovno delo ter izrazil pričakovanje, da se po novem letu razmere vendarle vrnejo v običajne okvire. Zaželel jim je lepe praznike v družbi domačih ter predvsem zdravo novo leto.

»V obdobju dveh mesecev, odkar se je tudi pri nas pojavila prva okužba s koronavirusom, smo tudi mi zelo čutili podporo lokalne skupnosti,« je povedala direktorica Irena Ceglar. »Neprecenljiva sta bila tudi pomoč Civilne

zaščite in gasilcev, ki so nam pomagali pri vzpostavljanju rdeče cone v prostorih na Ljubljanski cesti, in dobro sodelovanje z Zdravstvenim domom Radovljica. Sami zagotovo ne bi zmogli obvladovati razmer tako uspešno, kot smo jih.«

Tudi Ceglarjeva je poudarila strokovnost in predanost zaposlenih. »Dali so vse od sebe, in to v obdobju, ki je bilo stresno za vso Gorenjsko. Ljudje, ki delajo pri nas, so doma puščali različne zgodbe, pa so vseeno prišli na delo, tako da sem res vesela, da smo, upam, ta val vendarle pripeljali do konca.« V CUDV so v ponedeljek beležili le še enega okuženega stanovanca in štiri zaposlene. V domu starejših občanov je prav tako okužen le en stanovalc, trije še okuženi zaposleni se na delo vračajo v prihodnjih dneh.

Ob tem je župan Globočnik ponovno poudaril, da je osebje zdravstvenih in socialnih zavodov še vedno izjemno obremenjeno, k njihovi razbremenitvi pa vsi lahko prispevamo le z odgovornim ravnanjem in doslednim upoštevanjem ukrepov za zaježitev okužb.

V imenu zaposlenih v Centru za usposabljanje, delo in varstvo Radovljica je darila iz rok župana Cirila Globočnika prevzela direktorica Irena Ceglar. / Foto: Gorazd Kavčič

Prazniki v krogu družine

Sogovornike smo vprašali, kako bodo letos v skladu z ukrepi za zaježitev širjenja koronavirusa preživeli božično-novoletne praznike.

MAŠA LIKOSAR

Zalog – Glasbenik Matic Plevel iz Zaloga pri Cerkljah je pretekla leta silvestrski večer preživel na odru. »Z Ansambлом Saša Avsenika smo zadnjih nekaj let na silvestrovo nastopali v Bohinju in ta nastop bom nedvomno pogrešal, ker je bil odličen zaključek leta, poln veselja in razposajene energije. Letos bom praznoval v skladu z ukrepi, če bodo dovoljevali, se bomo srečali s prijatelji, sicer pa doma. Ker je bil zadnji dan v letu običajno deloven, sploh ne vem, ali še znam praznovati, ko sem prost. Sicer je leto 2020 na splošno prineslo precej sprememb, a če sklenem, vseeno ni bilo tako slabo, saj nam je ponudilo čas

za razmislek. Kljub vsemu si želim, da bi bilo prihodnje leto prijaznejše, bolj povezano in predvsem zdravo,« je povedal Plevel in nadaljeval: »Za božične praznike smo si z ansambлом vedno privoščili prosto. Tudi letos bo božič minil v družinskem drugu. Kuhali bomo in pekli, obujali spomine na iztekajoče se leto, še pred tem pa postavili jaslice in božično drevo.«

Tudi za gostinca Aleša Tavčarja iz Voklega je bil decembrski čas običajno delovno obarvan. »Decembra so se vrstile prednovoletne zabave, dan pred božičem in na silvestrovo smo imeli sicer zaprto, a delali smo 25. decembra in tudi 1. januarja,« je dejal Tavčar in dodal: »Pretekla leta smo

silvestrovali v koči ali na vikendu, letos bomo tako kot večina doma. Pojedli bomo večerjo, pogledali film in igrali družabne igre. Ob božiču smo navadno šli tudi k polnočnici, letos tudi to ne.«

Petra Čičić iz Škofje Loke bo v novo leto vstopila precej drugače kot pretekla leta. »Običajno smo se v času božično-novoletnih praznikov odpravili na morje. Tokrat bomo praznovali v ožjem družinskem krogu. Obiskali bomo najbližje sorodnike, tako za božič kot silvestrovo. Zagotovo bo letos manj slavnostno, ker praznike rada preživim z več različnimi ljudmi, z mnogo objemi in stiski rok. Manj bo razposajeno in energično. Vseeno bomo vsaj dobro jedli in pili, nazdravili in se pogovarjali.

Ker imam majhnega otroka, se bomo tudi veliko igrali,« nam je zaupala Čičićeva in še dodala: »Drugačna bodo tudi darila. Rada sem podarila doživetja, kot na primer vstopnice, kar letos ni možno, zato bodo darila tokrat simbolična in manj domiselna.«

Prazniki pa ne bodo nič drugačni za Tomaža Weiffenbacha iz Železnikov. »Tradicija je, da praznike preživimo doma. Drugače bo le to, da nas ne bodo obiskali sorodniki in ravno druženje bom najbolj pogrešal, ker se mi zdi, da je bistvo praznikov preživljanje časa z najbližjimi. Ne bom pa pogrešal ognjemeta in silvestrovanja na prostem,« je povedal Weiffenbach.

Iščejo prostovoljce za projekt Prostofer

Kamnik – Občina Kamnik se priključuje vseslovenskemu prostovoljskemu projektu za mobilnost starejših Prostofer, ki povezuje starejše osebe, ki potrebujejo prevoz in ne morejo sami uporabljati javnih in plačljivih prevozov. Prostofer je namenjen vsem tistim starejšim, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov in imajo nižje mesečne dohodke pa tudi slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi. Svetniki so na novembrski seji že sprejeli Pravilnik o uporabi vozila Prostofer Občine Kamnik, prav tako so v prvi obravnavi potrdili višino sredstev za nakup novega električnega vozila, ki bo namenjen opravljanju brezplačnih prevozov za starejše. Projekt je zaradi epidemije ta hip sicer še v mirovanju, a na občini intenzivno iščejo prostovoljce – šoferje, ki bi želeli sodelovati. Za dodatne informacije se lahko obrnejo na telefonsko številko 01/8318-142 ali e-naslov katja.vegel@kamnik.si.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazarjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

Želimo vam miren božič in srečno novo leto 2021!
www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

OBVESTILA**Prepletena božična srca iz papirja**

Kropa – Iz Muzejev radovljiske občine udeleženske in udeležence tradicionalnih decembrskih ustvarjalnih delavnic v Kropi obveščajo, da bodo 28. prednovoletno ustvarjalno delavnico Kovaškega muzeja izpeljali, in sicer v elektronski obliki na spletni strani mro.si.

GIMNAZIJA FRANCETA PREŠERNA, KIDRIČEVA 66, KRANJ

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom **LUNIN KOLEDAR PO MESECIH**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu, 8. decembra 2020, so: **Rafael Tratnik** iz Mavčič, ki prejme 1. nagrado – darilno kartico želja v vrednosti 15 EUR, **Vinko Štefe** z Golnika in **Mojca Stanonik** iz Žirov, ki prejmeta 2. in 3. nagrado, knjigo.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom **ČAS OBDAROVANJ**, ki je bila objavljena v Juriju, 11. decembra 2020, so: **Rozka Pajer** iz Senčurja, ki prejme 1. nagrado – darilno kartico želja v vrednosti 15 EUR, **Marija Hlebčar** in **Dani Jerše** iz Kranja, ki prejmeta 2. in 3. nagrado, knjigo.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom **JEDI IZ KORENOVK IN GOMOLJENIC**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu, 11. decembra 2020, so: **Silva Štih** iz Poljan, ki prejme 1. nagrado – darilno kartico želja v vrednosti 15 EUR, **Marjetka Jeram** iz Radovljice in **Milka Ribnikar** iz Predvdora, ki prejmeta 2. in 3. nagrado, knjigo.

Nagrajenci križanke RTC Kravec z geslom **KRVAVEC FURA ODGOVORNO**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu, 27. novembra 2020, so: **Matic Retelj** z Zg. Jezerskega, ki prejme 1. nagrado – dnevno vozovnico za smučišče Kravec, **Ani Sirc** iz Cerkelj prejme 2. nagrado – nahrbtnik, **Milka Šturm** iz Poljan prejme 3. nagrado – Buff. Vsem nagrajencem čestitamo!

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice**Gorenjska 96 MHz**
RADIO ZA RADOVEDNE

Jaslice v Poglejski cerkvi

V skalnem spodmolu nad vasjo Poljšica so v decembru postopoma zažarele vse štiri adventne sveče, v teh dneh pa je zažvela še prava božična zgodba z jaslami in Svetimi tremi kralji.

MATEJA RANT

Gorje – Adventno-božično zgodbo v Poglejski cerkvi, ki pravzaprav ni cerkev, ampak jama oziroma skalni spodmol z manjšo votlino na obrobju vasi Poljšica pri Zgornjih Gorjah, so se odločili pripraviti v Turističnem društvu (TD) Gorje v sodelovanju s tamkajšnjim kulturnim društvom. Potem ko so ves december v jami 'prižigali' velike silhuete adventnih sveč, so v teh dneh tako v jami kot njeni okolici postavili okrog šestdeset likov, s katerimi so pričarali božično zgodbo, je razložil Tomaž Bregant iz TD Gorje. »Veseli smo sodelovanja in pozitivne energije, ki se je razvila s prizadevnimi dekleti iz kulturnega društva, ki so zaslužna za to, da so liki tako lepo pripravljeni in poobarvani, veseli pa smo tudi vseh pohval iz kraja, ki smo jih že deležni na ta račun.«

V sami jami so 'oživelili' prizor Svete družine z Jezusom v jaslakah s prihajajočimi Svetimi tremi kralji nekoliko vstran, po pobočju pred jamo pa so razporedili še like ovc, koz in pastirjev. Liki so osvetljeni, tako da vsak večer pričarajo atraktivno zgodbo, ki bi jo v prihodnjih letih radi še nadgrajevali, je pojasnil Bregant. Prepričan je, da bi to lahko postala prepoznavna posebnost njihovega kraja, privlačna tudi za obiskovalce od drugod. »Že v času urejanja spodmola je bil naš cilj, da to postane osrednji prostor dogajanja na prostem,« so poudarili v TD Gorje in pojasnili, da so letos

V Poglejski cerkvi so najprej zažarele adventne sveče, v teh dneh pa so v njej postavili še jaslce. / Foto: Gorazd Kavčič

na novo uredili dostop do jame, saj je bil zaradi strmega skalnega roba obstoječi dostop za nekatere težje dostopen. Zdaj so na tem skalnem robu postavili galerije, s katerih se odpira atraktiven pogled na gorjanski okoliš,

Tomaž Bregant / Foto: Gorazd Kavčič

dolino Radovne in celotno Blejsko kotlino ter gozdove Poljake in Mežaklje. Bregant je prepričan, da ambient ponuja neslutene možnosti za razvoj novih zgodb, ki jih načrtujejo tudi med letom, ne samo ob božičnem času. Tu

bi lahko po njegovem uprizorjali različne zgodbe iz preteklosti, saj ima ta prostor izredno bogato zgodovino, ki sega že v čas ledenodobnih lovcev. Ob arheoloških izkopavanjih so v njej našli človekovo orodje iz starejše kamene dobe, najdbe segajo v obdobje od 12 do 10 tisoč let pr. n. št. Predmete hranijo v pokrajinskem muzeju na Blejskem gradu. »Vso zgodovino, zlasti v srednjem veku in že v dobi pokristjanjevanja, pa so se tu odvijali religiozni obredi,« je še pojasnil Bregant in razkril, zakaj jami pravijo cerkev. Obenem je razložil še, od kod izhaja ime Poglejska: »Jama se nahaja nad zaledjem vasi Poljšica, ki se je še v srednjem veku imenovala Poglej – prav zaradi čudovitih pogledov na dolino.«

Lunin koledar po mesecih s setvenimi podatki vas bo tudi prihodnje leto oskrboval z napotki za izvajanje različnih aktivnosti (sajenje in setev, hujšanje, sekanje posameznih vrst lesa in drugo) v skladu z luno. V bukvah je tudi HOROSKOP ZA LETO 2021.

7,90 EUR * poština

Število strani: 52 / Mere 23,5 x 32 cm

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazarjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Ce želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

V knjigi boste našli natančne recepte za pripravo vseh vrst paštet, mesnih ocvrtkov (rillons), aspikov oz. žolic, konfitov, mesnih namazov, vkuhanih klobasnih nadevov, ocvirkov in jedi z mastjo iz različnih vrst mesa. Nekatere mesne izdelke iz knjige lahko za določeno obdobje shranimo v lične lončke.

22 EUR * poština

Število strani: 168 / Mere: 16,3 x 22 cm

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazarjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Ce želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Praznični delovni čas:

četrtek, 24. decembra 2020:
od 8. do 12. ure; četrtek,
31. decembra 2020: od
8. do 12. ure

Spoštovani naročniki in bralci Gorenjskega glasa

Male oglase in zahvale oziroma osmrtnice za četrtkovo izdajo Gorenjskega glasa, 24. decembra 2020, sprejemamo do torka, 22. decembra, do 15. ure; **za četrtek, 31. decembra**, do torka, 29. decembra, do 15. ure; za 1. številko v letu 2021, ki bo izšla **5. januarja 2021**, pa do ponedeljka, 4. januarja, do 8. ure. **Srečno v letu 2021!**

NEPREMIČNINE

HIŠE

KUPIM

STAREJŠO hišo, potrebno obnove, z vrtom, v občini Cerklje, tel.: 031/275-186

POSESTI

KUPIM

ZAZIDLJIVO parcelo za gradnjo stanovanjske hiše, v Kranju z okolico, tel.: 040/413-281

ODDAM

3 HA kmetijskega zemljišča blizu Kranja. Zemljišče je ograjeno, ima svoj namakalni sistem, 1 ha je pokrit s prenosnimi rastlinjaki, ki so primerni za gojenje sadja in zelenjave, tel.: 041/799-683

GARAŽE

KUPIM

GARAŽO v Vodovodnem stolpu ali bližnji okolici, tel.: 040/504-544

ODDAM

GARAŽO v Kranju na Kidričevi, v bližini zdravstvenega doma, za daljše obdobje, tel.: 031/549-008

MOTORNA VOZILA

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

KOLESA za Corso z gumami dim. 185/65 R15 Sava 213, s PVC pokrovi in jeklenimi platišči, opremljenimi s TPMS senzorskimi ventili, ugodno, tel.: 031/761-139

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtoveka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675

TEHNIKA

PRODAM

TV satelitski sprejemnik z anteno, fi 80 cm, Amiko HD 8320, tel.: 031/329-207

GRADBENI MATERIAL

KUPIM

ODKUPUJEMO kostanjeve drogove (za elektrogospodarstvo), dolžine 9–11 m (tudi neobeljene). SES, d.o.o., Opekarska ul. 22, Maribor, tel.: 041/865-596

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

BUKOVA drva, cena 65 EUR/m³, možnost dostave, tel.: 031/307-115

BUKOVA in jesenova drva, prevoz zagotovljen, cena 55 in 48 EUR/m³, tel.: 031/866-426

SUHA bukova in mešana drva ter butare, tel.: 031/826-621

SUHA bukova in mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

DOBRO ohranjen pograd z vzmetnica-ma, ugodno, tel.: 064/126-338

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

ORBITREK, ugodno, tel.: 031/283-960

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

EZOTERIKA, knjige spoznanj iz mističnih preizkušanj avtorja, nove, za iskalce Resnice, tel.: 040/567-544

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikati, različne velikosti, motivi in cenovnega razreda, izjemno darilo, tel.: 040/567-544

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

ROTACIJSKO kosilnico BCS 250 z gnetilnikom, nakladalko Evropa 17, hiap prikolico RM 10 t, dvigalo z vtilo, tel.: 041/547-994

SNEŽNI plug Gorenc 2,40 m, višina 0,73 m, kot nov, star 4 leta, tel.: 041/229-159

KUPIM

TRAKTOR in priključke, tel.: 041/680-684

PRIDELKI

PRODAM

DOMAČA jedrca bio orehov, cena 12 EUR/kg, tel.: 04/51-46-630, 040/547-972

JEDILNI krompir beli sora, rume-ni marabel in rdeči red fantasy, tel.: 051/352-885

JEDILNI krompir, beli in rdeči: sora, marisbard, desire, slavniki, belarosa, tel.: 041/971-508

JEDILNI krompir, beli in rdeči, lahko dostava, tel.: 040/213-806

KRMNI krompir in krmno peso, možna dostava, tel.: 041/292-986

KROMPIR beli in rdeči – jedilni, krmni krompir ter fižol češnjevci in čebulo, tel.: 031/585-345

KROMPIR rdeči desire, jedilni, 30 kg/9 EUR, Olševki 41, Predvor, tel.: 041/293-627

ZELJE v glavah prodam ali menjam za krmni krompir in kupim traktor, Cerklje, tel.: 031/604-918

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

4 TELICE limuzin, stare 1 leto, tel.: 031/585-345

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113

NA ZALOGI imamo 19-tedenske nesnice in po naročilu 1 dan stare piščance. Trgovina Domačija, Janez Peter-nel, s.p., Globoko 2a, Radovljica, tel.: 051/604-524

TELIČKO ciko za rejo ali zakol, tel.: 031/266-163

KUPIM

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081

OSTALO

PRODAM

KMETIJSKE stroje in prašiča za zakol, tel.: 041/923-994

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zaves, plise zaves, komarniki, markize, www.asteriks.net

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Stružovo 7, Kranj, tel.: 041/561-838

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki, ... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141

RAZNO

PRODAM

110-delni komplet navojnih svedrov in vidio klino za les, fi 450, tel.: 041/364-504

NOVO manjšo motorko, meč 25 cm 4 ks in zračno puško, tel.: 041/364-504

www.gorenjskiglas.si

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druží nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.
(Mila Kačič)*

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je za vedno zapustil naš ljubljeni mož, oče in dedek

DANIJEL KORITNIK

s Slovenskega Javornika na Jesenicah

Od njega smo se poslovili v soboto, 19. decembra 2020, v ožjem družinskem krogu na pokopališču na Blejski Dobravi. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki ste skupaj z nami do zadnjega upali, da bo premagal zahrbtno bolezen, ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja in denarne prispevke. Zahvaljujemo se tudi njegovi osebni zdravnici dr. Marjeti Zupančič iz ZD Jesenice za vso pomoč in oporo.

Žena Tončka in hčerka Metka z družino

*Za dobroto tvojih rok
ostala je beseda hvala,
ki v srcih bo ostala
in večno lep spomin na te.
(Simon Gregorčič)*

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, brat

MARKO GOLIĆ

1946–2020

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, sosedom, posebnemu prijateljem nogometašem iz Nakla za lep spomin nanj, prijateljem in sodelavcem sina Marka iz DHL ter znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje, sveče in denarne prispevke. Hvala hitri pomoči Zdravstvenega doma Kranj, pogrebni službi Navček za lepo opravljen pogreb, posebna hvala pevcu za sočutno zapete pesmi iz rodne kraja pokojnika.

Žalujoci vsi, ki smo ga imeli neizmerno radi
Strahinj, Mladenovo, december 2020

ZAHVALA

*Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno,
a kar ni njeno, si ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
(Svetlana Makarovič)*

V 92. letu starosti nas je zapustila draga mami, sestra, teta, svakinja in sestrična

FRANČIŠKA EKAR

roj. Mubi, p. d. Ribčeva Francka iz Nove vasi pri Predvoru

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo zdravnici dr. Martini Horžen in glavni sestri Snježani Gostić ter ostalemu osebju DSO Predvor za vso nego in skrb. Hvala g. župniku Pavlu Okolišu za podelitev bolniškega maziljenja in lepo opravljen pogrebni obred. Hvala pogrebni službi Navček, pevcem in nosačem. Hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, besede tolažbe, darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvaljujemo se vsem, ki ste se od nje poslovili, in vsem, ki ste jo imeli radi. Iskrena zahvala Jožici Šparovec, Anči Jelovčan in Bernardi Šenk za nesebično pomoč. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

FESST, d. o. o.,
nepremičninska
družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta:
info@fesst.si
Internet:
www.fesst.si

Akcija dobave zemeljskega plina za leto 2021 po ceni 0,02021 €/kWh + DDV.
Več o akcijski ponudbi si lahko preberete na spletni strani www.domplan.si.

Domplan, d.d., PE Energetika,
Bleivsisova cesta 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 800, F: 04/20 68 701
E: energetika@domplan.si, L: www.domplan.si

LOKA
NEPREMIČNINE

LOKA NEPREMIČNINE d.o.o.
Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka
gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00
e-mail: info@loka-nepremicnine.si

Muzej jaslic Brezje bogati zbirka preko 450 jaslic iz 67 držav celega sveta, ki je edinstvena ne samo na območju Slovenije, ampak tudi širše.

Katalog obsega 302 strani, v njem je z barvnimi fotografijami in teksti predstavljenih 100 jaslic, ob tem je opisana zgodovina nastanka jaslic ter značilnosti različnih območij.

14⁵⁰
EUR

* poštnina

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Pralni stroj je šel v Krnico

Pralni stroj Electrolux smo kot glavno nagrado poklonili Danilu Ambrožiču iz Krnice nad Zgornjimi Gorjami, Gorenjski glas imajo pri hiši že petdeset let. Trije nagrajenci so prejeli likalnik, ročni mešalnik oziroma palični mešalnik.

DINA KAVČIČ

Kranj – Nagradno igro Gorenjski glas nagrajuje zvestobo smo izvedli že tretje leto zapored. Namenjena je našim najzvestejšim naročnikom, ki so na Gorenjski glas naročeni že več kot deset let – in teh ni malo. Zaradi epidemije je nagrajence tokrat iz baze naročnikov elektronsko izbral računalnik po naključni metodi.

Sreča se je tokrat nasmehnila Danilu Ambrožiču iz Krnice nad Zgornjimi Gorjami. Zavriskal je od veselja, ko smo ga obvestili po telefonu, saj mu doslej sreča v raznih nagradnih igrah še nikoli ni bila naklonjena. Gorenjski glas imajo pri hiši že približno petdeset let, brali so ga že njegovi stari starši, sedaj ga poleg njegove družine rada bere tudi njegova mama. Danilo pravi, da v časopisu izveš veliko stvari, ki jih v drugih časopisih ne moreš. Najprej pregleda male oglase, zanima ga, ali kdo prodaja bikce ali teličke, tudi sam je mali oglas že večkrat oddal. Najbolj ga zanimajo prispevki o kmetijstvu, ker imajo doma kmetijo in 16 glav

Pralni stroj sta prevzela Danilo Ambrožič in njegova mama Lucija. / Foto: Marjan Potočnik

živine, trenutno gradijo nov hlev. Ker nesreča nikoli ne počiva, si je Danilo pri delu izpahnil ramo, ko je stopil na »špero«. Zaradi poškodbe je že več kot mesec dni na bolniškem dopustu, rama ga še vedno boli. Pri delu mu pomagajo hčerki in žena, ki so zaradi epidemije večino časa doma. Prva hči študira, druga obiskuje drugi letnik srednje šole, žena sedaj dela od doma. Silažne bale mu s traktorjem pripelje prijatelj, vse drugo postoriyo sami. Na kmetiji ni dopusta, saj dela nikoli ne zmanjka. Pralni stroj seveda imajo, zato novega še ne bodo priključili, brez skrbi pa bodo, kdaj se bo stari pralni stroj pokvaril. Danilo je še povedal, da komaj čaka cepljenje proti covidu-19 in meni, da se bo vsak, ki je pameten, cepil.

Elektronski žreb je razdelil še tri manjše nagrade: likalnik je prejela Jožica Potočnik iz Selc, ročni mešalnik Miroslav Melink iz Kranja in palični mešalnik Marija Žemlja iz Žirovnice.

Nagrajencem čestitamo, vsem bralcem pa želimo lepe praznike in srečno novo leto!

Voščila za starostnike

VILMA STANOVNIK

Kranj – Letošnji praznični čas bo za vse nekoliko drugačen, še posebno pa ta čas ni naklonjen stanovalcem v domovih in centrih starostnikov. Na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru so že v začetku novembra začeli zbirati voščilnice za varovance Doma upokoencev Kranj, k sodelovanju pa so povabili študente, zaposlene in člane združenja Alumni FOV. Voščila so pisali s pozitivnimi mislimi, ki bodo starostnikom vlile upanje, spodbudo in občutek, da niso sami, in jim s tem poskusili osvetliti trenutke odhajajočega leta.

Novoletna voščila so minuli torek predali direktorici Doma upokoencev Kranj Nadiji Gantar. »Čeprav smo narazen, smo stopili skupaj in si vzeli čas za drobne pozornosti. Vsem, ki so napisali voščila, se zahvaljujemo za sodelovanje. Tudi v prihodnje bomo na fakulteti skrbeli za to, da se naše akademsko okolje povezuje z lokalno skupnostjo in tako pomaga soustvarjati boljši jutri,« je ob tem povedala Polona Šprajc, v. d. dekanice Fakultete za organizacijske vede Univerze v Mariboru.

Foto: Gorazd Kavčič

V domu upokoencev so se razveselili novoletnih voščil, ki jih je direktorici Nadiji Gantar predala Polona Šprajc.

Slavnostni govornik bo predsednik države

Medvode – Tradicionalna slovesnost ob dnevu samostojnosti in enotnosti na Sv. Jakobu se letos seli na splet. Dogodek, ki bo potekal že enaintridesetič, si boste lahko v soboto, 26. decembra, z začetkom ob 18. uri ogledali na Televiziji Medvode, profilih Občine Medvode in Visit Medvode na Facebooku ter kanalu Novice med vodami na Youtubu. Letošnja občinska virtualna slovesnost ob tem velikem slovenskem državnem prazniku nosi naslov V nebo se pne ti hrepenenje. Slavnostni govornik bo Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije. Gledalce bosta nagovorila tudi Nejc Smole, župan Občine Medvode, in Lojze Peterle, predsednik prve osamosvojitvene vlade. Kulturni program, ki ga bo povezoval Matej Ulčar, bodo oblikovali igralec in pesnik Tone Kuntner, tenorist Tone Habjan, harmonikar Nejc Jemc in recitator Urban Pipan. Slovesnost je vnaprej posnela Televizija Medvode, na Sv. Jakobu je tokrat v živo ne bo. V soboto ob 17. uri bo na Televiziji Medvode in kanalu Župnije Preska na Facebooku prenos sv. maše za domovino, ki jo bo v župnijski cerkvi v Preski daroval ljubljanski pomožni škof dr. Anton Jamnik.

Začetek tekaške sezone

Jezersko – Ekipa Parka Jezersko je sporočila, da se je konec tedna začela tekaška sezona na Jezerskem. Že 16. in 17. decembra so uredili tekaške proge, in sicer v dolžini okoli devet kilometrov ob Planšarskem jezeru na Jenkovo ter v dolini Ravenske Kočne. V petek, 18. decembra, pa so se po progah že zapodili tekači. Vstopnina je pet evrov, nakup vstopnic je možen na prodajnem mestu (kontejner) in na internetni strani www.park-jezersko.si (zavihek Rezerviraj zdaj). Obratovalni čas tekaških prog je od 9. do 17. ure. Izposoja opreme ni možna, sankška proga je zaprta.

Odstranjevali bodo tujerodne rastline

Kranj – To soboto, 26. decembra, bo potekala delovna akcija odstranjevanja invazivne tujerodne vrste veliki pajesen, ki raste ob Savski cesti in nad zidom. Kot opozarjajo, bo zato med 8. in 14. uro delna in občasno kratkotrajna popolna zapora lokalne ceste od križišča s Cesto 1. maja do objekta na naslovu Savska cesta 28. Delna zapora bo postavljena etapno in v maksimalni dolžini petdeset metrov.

Podarili tisoč modemov

Kranj – A1 Slovenija je Zvezi prijateljev mladine Slovenije predala novoletno donacijo, to je dvesto modemov s SIM-karticama in brezplačnim dostopom do interneta. »Donacija bo otrokom iz socialno šibkejših družin omogočila dostop do spleta, ki je pogoj za sodelovanje pri izobraževanju na daljavo,« so poudarili v A1 Slovenija in dodali, da so letos otrokom iz socialno šibkejših družin skupaj s spomladanskimi donacijami podarili tisoč modemov z brezplačnim dostopom do interneta.

Izbrali najugodnejšega ponudnika za prenovo hotela

VILMA STANOVNIK

Brdo pri Kranju – Za prenovo Hotela Brdo bo poskrbelo koprsko podjetje Makro 5 gradnje. Kot smo že poročali, je bila njihova ponudba za prenovo 11,5 milijona evrov skupaj z DDV. Naročnik JGZ Brdo je namreč preostale tri ponudbe, ki so bile

bistveno dražje, zaradi cene zavrnil kot nedopustne.

Kot pravijo, koprsko podjetje zagotavlja, da bodo dela vključno z dobavo in montažo ter pridobitvijo uporabnega dovoljenja zaključena v 130 dneh od uvedbe v delo.

»Pravočasna prenova je ključna za potrebe zagotavljanja reprezentativnega

namestitvenega objekta v času predsedovanja Slovenije Svetu EU, ki bo potekalo od 1. julija do 31. decembra 2021, pri čemer se bo večji del dogodkov odvijal na lokaciji Posestva Brdo, začeni v septembru 2021,« je v razpisu pojasnil naročnik.

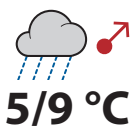
Odločitev o izbiri izvajalca še ni pravnomočna.

vremenska napoved

Danes bo oblačno, ponekod bo pihal jugozahodnik. Sprva bo občasno rahlo deževalo, čez dan se bo dež okrepil. Jutri bo oblačno s padavinami, ki bodo do večera postopoma ponehale. Meja sneženja bo med 400 in 600 m n. m. Pihal bo severovzhodnik. V soboto bo precej jasno.

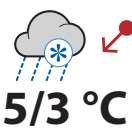
Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

5/9 °C

SOBOTA

5/3 °C

NEDELJA

-1/3 °C

